

Eesti = Ma Rahwa
Lühikenne

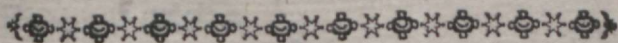
Palwe = Namat;

Seäl sees on

Hommiko =, Shto =, Kirriko = ja
muud kaunid Palwed,

Mis

üks wagga Kristi = Innimenne
Iggapäaw ja iggal aial omma
Hinge kassuks woib tehha.

Druckitud 1773. Aastal.

Joan. Kam. 4. Peatük. 24. salm.

Jummal on üks Waim, ja, kes tedda
kummardawad, peawad tedda wai-
mus ja töes kummardama.

Armas Sõbber.

Need kallid käsud ja tootused, mis läbbi Jummal on käsnud palwet teha, ja tootanud kuulda, peawad meie maenitsusieks olla, et meie omma sure hinge hädda püame diete tunda, ja omma helde Jummalaga käest abbi otsime. Temma on armolinne ja helde, ja tahhab meid aidata, temma on keigewäggeram ja woib meid aidata. Surem hull mõtleb, et nemmad ei moista luggeda egga palwet teha, sepärrast jätwad nemmad palwet mahha, ja ei sa sedda armo, mis Jummal keal meel neile tahhab anda. Nemmad mõtlewad, et Jummal illusad ja targad sannad tahhab, ja et palwe wägga raske assi on; se läbbi tewad nemmad ennestele suurt kahjo. Sest, mis Jummal paljo hõlib wäljaspiddistest sannust, kui temma meie süddame põhja issi läbbikatsub ja ärratunneb? Temma teab ja moistab nende häddaliste sallajamad mõtted ja õhkamissed. Sepärrast moistab keigerummalam innimenne palwet teha, kui temma omma hädda sees keigest süddamest Jummalaga pole õhlab, ja Jeesuse pärrast abbi palub nisuguste sannadega, mis hädda issi õppetab, sest se palwe on Jummalaga mele pärrast, ja kulukse temmalt heldeste. Rõrged ja hooplikud sannad tunnistawad ühbest kõrgest süddamest, sedda ta wihtab. Sepärrast pea ennam murret süddame kui sannade pärrast, et sinno walwed, ja õhkamissed ühbest pattustpõdrjast ja usklikust süddamest tulleksid.

Üks raske asi on se palwe neile, kes sedda pattust ello armastawad, ja ei tahha Jummalale pole ennast pöördä. Sest kuida woib üks inimenne, kes hädda sees ep olle, appi hūda, kui temmale mitte abbi tarwis ei lähhä? nenda ka, kuida woib üks inimenne, kes omma patto hädda ei tunne, õigest süddamest lugaeda? Sest et temma ei tea sedda hädda, mis sees ta ellab, ja ei tunne, egga ussu sedda abbi ja waimelikkõ õnnistust, mis temma omma Jeesuse käest woib sada. Sepärrast pallu omma Jeesust, et sinna sedda suurt hädda, mis sees sinno hing patto ja nende waimolikko waenlaste pärrast ellab, ennese sees õiete teada saad; kui sesinnane hädda-tundmine saab teggema, et sa ilma õppetamatta moistad luggeda, ja õhtamissega allati omma Jeesuse pole küssendada, senni kui temma omma armoga sulle abbits tulleb.

Need palwed, mis sinna siit ramatust leiad, peawad sinmale õppetuseks ja juhatamisseks ollema; et sa ka isse õppid omma ennese jannade ja õhtamistega Jummalale käest abbi otsima ka omma ihotikkõ tõ jures.

Pühha Waim on keigeparras õppetaja, kes õiget palwet, mis Jummalale mele pärrast on, sinno süddamesse sütab; ilma temmata ei wo sinna mitte süddamest Jummalat palluda, kui pühha Paulus õppetob Riim. rahw. ram 8, peat. 26 salm: Pühha Waim tulleb meie nõdruste appi, sest meie ei tea mitte, mis meie peame palluma, nenda kui kõhhus on; agga jesamma Waim teeb palwed meie eest õhtamistega, mis ükski ei woil üllestakida.

Kui Jummalal Waim sind hirmutab sinno pattude parrast, siis sa õppid tõsised pattust-põr-
mise palwed teggema, ja kui temma sinno kur-
ba süddant Jummalal armo ja pattude andeks-
andmisega rõmustab, siis sa moistad ommas
palwes Jummalat rõmoga kita ja tänada.

Keik inimessed peawad käl luagema, agga
keik ei kolba palwele. Nende palwed tahhab
Jummal kuulda, kes omma pattude parrast hir-
mo eunese sees tundwad, omma endist pattust
ello wihkavad ja Jeesusest ükspäinis abbi osti-
wad; Needsammad õppiwad meie Jõsanda Jee-
susie pühast Jõsa meie palwest, mis, ja mil
wiisil neemad peawad diete Jummalat palluma.
Sest se kallis palwe õppetab Jummalal rigi as-
jad kui üllemad amaid keige esite palwettega tak-
fanoudna, siis annab Jummal pealegi, mis
ihho toidusseks tarwis lähhab.

Se palwe mis su sannaga tehakse, on hea,
kui se süddamest tulleb, kui südda sedda hirmus-
tab, mis su vallub: Naga kes aiawiteks ehk wiisi
parrast ja ükspäinis omma molla dega lobbiseb,
se ei sa om nast palwest ühtegi kasso, waid sure-
mat hukkatust sesamma liajulgusse parrast, et
temma karowala süddamega ja ilma kindla us-
sota wottab Jummalat palluda. Separrast
marniseb Jakobus ommas ramatus 1. peat. 6-8.
sammist sadik: Inimenne pallugo uskus, ja
ärge olgo mitte kahhe wahhel: Sest kes
kahhe wahhel on, se on merre laenade sar-
nane, mis tulest aetakse ja kaksipiddi heides-
takse. Sest sesamma inimenne ärge mõr-
telgo, et temma middagi Jõsanda kääst saab.

Katkiptõddise süddamega mees ei olle kindel ei ühhegi omma wisi sees.

Sepärrast on se üks õige palwe, kui sinna pühha Waimo läbbi omma süddame himmoga Jummalale pole õhkad, ja temmaga süddame ja suga kõnneled, kui üks laps omma isfaga, ehk õrri omma isfandaga. Kui sinna ommas süddames heal meel Jummalale peäle mõttled, sanadega ehk sannata, siis on se üks õige palwe, ja Jummal on tootanud sedda kuulda. Kui ühhel lapsel middagi pudub, siis pallub temmani hästi, kui temma moistab, ja wannemad ei holige illusist sannadest. Agga Jummal on ilmaotsata heldem kui ihholikkud wannemad; temmal ep olle ka illusid sanno tarwis, temma ei holige neist; waid üks südda, mis ilma karmwalusjeta on, temma fanna ussub, temma käest abbi wõtib ja otab, se on temma meie pärrast. Temma teab ja moistab keik, mis meil tarwis on, enne kui meie pallume; temma wõib ja tahhab ka paljo enam tehha ülle sedda, mis meie pallume ehk moistame. Kui meie Jummalaga ommas palwes õppikfime räkima, kui üks laps omma emmaga; küll meie siis pea saakfime tunda, kui helde ja armolinne meie Jummal on. Agga kui meie palwed ja õhkamissed Jummalale meie pärrast peawad ollema, siis pead sinna ka õppima keik wihtama, mis Jummal kelab; sest kuidas wõib Jummal sinno palwet kuulda, kui sinna weel tahhad sedda armastada, mis Jummal ei sall? Sest nenda on kirjotud Joannesse ramatus 9 peat: 31 salm. Meie teame, et Jummal pattusid ei kule, waid kui tegi

Jum-

Jummalakarlit on, ja teeb temma tah-
 missõ järrele, sedda tuleb temma. Sepär-
 rast ütleb ka suur Jummal Jesa. 1, 16-19 salm.
 Peste ennast, puhastage ennast, saate
 ommad kurjad teud mo silma eest ärra:
 seiske kurja teegemast; õppige head tegge-
 ma; nõudke mis kohhus, saate õlleannes-
 tumad õige teie, moistke kohhut waeste las-
 tele, selletage leste naeste asjad ärra. Et
 tulge siis, ja selletagem ommad asjad is-
 sekestis, ütleb Jehowa: Kui teie pattud
 on kui elle-punnased rided, siis peawad
 nemmad ni walgetõ sama kui lummi, kui
 nemmad punnased on kui werre-karwa rie,
 peawad nemmad ommeti walge willa sar-
 natsõks sama. Sepärrast kui sinna nüüd tah-
 had, et Jummal peab sinno paltwed kuulma ja
 sind aitma, siis peab se sinno surem murre õlle-
 ma, et sa teikist pattust omma Jeesusse pole
 ennast põrad, ja usklikõ süddamega temma nim-
 mel sedda taewast Jssa pallud. Agga se pallub
 Jeesusse nimmel, kes issiennast omma pattude
 pärrast wihtab, ja ei arwa ennast middagi hea
 wäärt ollewad, agga Jeesusse waggadusse ja
 talli lunnastamisõ peäle lodab, ja selle pärr-
 rast üksipäinis Jummal kääst teik armo ja ab-
 bi otab. Sesuggune astub Jeesusse sees ja Je-
 sussega omma palwega Jummal ette ja pallub
 issiennese, omma õllematte, wannematte, sug-
 gulaste, häddaliste, waenlaste ja teikide inni-
 meste eest, ja Jummal wõttab Jeesusse pärrast
 sedda palwet kuulda ja annab, mis nenda Je-
 susse nimmel pallutakse.

Sel wiſil, armas risti-innimenne, pallu nūūd Jummalat isfiärranis, et temma ſinno ſüddame ennam ja ennam ümberpõraſs, ja niſugguſe me- le ſulle annaks, et ſinna ikka armastad, mis Jummal armastab, ja wihtad, mis temma wihtab, ja uſſud mis temma neile on tootanud, kes temma ſanna kuulwad ja tedda armastawad. Kui ſinna nūūd Jummalat tänni ei olle nenda armastanud, ſiis wõtta marſi ſe kindla nou pidada, et ſa eddespõddi ühtegi ennam ei tahha armastada, kui omma Jēſuſt, ja ſedda, mis temma mele parrast on. Ja ehk kũl ſinno kurri ſüdda, kurrat, ja ma-ilm ſind pūūdwad keelda, ſiis ärra wāſſi mitte ärra pallumaſt ja Jummalat tootuſt uſkmaſt; ſiis ſaad ſinna rõnoga tunda, et ſe on tõſſi, mis meie helde Jēſus ütleb: Jggatũks kes pallub, ſe ſaab, ja kes orſib, ſe leiab, ja kes koppurab, ſellele tehakse lahtri: ſe on, temma palwet kulufe. Armolinne Jummal juhatago ſind tõe ſieſe, Amen.

Uks palwe, mis ſees meie pallume, et meie ommad palwed ſüddameſt woikſime teha.

SH! taewane Jēſa, armolinne Jummal, minna ollen üks pattune mulla-tũt ja epolle wāart, et ma ommad käd ja ſilmad taewa pole tõſtan ſind palluma; agga et ſinna iſſi meid olled kãſknud palluda, olled meile ka tootanud, et ſa meie palwed tahhad kuulda, ſiis tean minna, et mo palwed Jēſuſe Kriſtuſe parrast ſinno mele

mele pärrast on. Ulita siis, armolinne Jummal, et minna õppin õiete Jeesusse nimmei waimus ja tões palluma. Eiguta minno süddant, oh helde Jessa, omma jõrmega, tühjenda seddasamma keigest tühjust mõttest. Pühhitse minno su, ja panne issi need sannad minno keele peäle, mis ma sinno ette pean ülesrääkima. Ponne mo silmad ja kõrwad sinni, et ma ühtegi ei nä, egga kuul, mis siin ilma peäl on, woid et südda, meel ja mõtted wõiksid taewa pole minna. Kule siis ka iggal ajal minno palwed, ja peasta mind keigest häddast Jeesusse Kristusse pärrast, Amen.

Hommiko-Palwe.

Dõ! heide, armolinne, keigemõggenne Jummal, meie Jssanda Jeesusse Kristusse Jessa, minna tänan sind keigest südamest, et sinna mind minnewal õsel olled armoliiklustõidnud, et minno hinge waenlasted mind ei woinud hullkada egga rikkuda. Sinno nimmei olen minna ommast ihholikkust unnest ülestõusnud, sinno pole võran minna enest wõiwitamatta, sest et sinna üksõainis mind olled lonud ja lunnastanud, ja sinna üksnes woid ka omma pühha Waimo läbbi mind ueste luua ja pühhitseada. Ar-rata mind ka nüüd ja järgeste ülles waimoliiklust patta unnest, et minna pääw päwast wõiksin õiete mõista, kui suur minno rummalus on mo pattuse sündimisse polest, ja kuida minno kurri südda ikka püab need ladduwad, ilmatõidud aännid ja hinnud suremaks ja kallimaks

pidbada, kui need waimolikkud aännid ja him-
 mud. Anna mulle, armas taewane Jssä, ar-
 mo, sedda minno suurt söggedust tunda ja kah-
 hetseada, ja peästa mind sest hirmsast rummalus-
 sest. Anna ja kaswata minno sees õiget usko,
 waimolikko tarkust ja wägge, iggapäwa sinno
 sanna hästi tähhele panna, sedda ükspäinis us-
 kuda, ja wihkada keik kurjad nouud, mis kur-
 ratist, kurjast innimestest ja minno kurjast süd-
 damest muile antakse, et minna sinno armo ja
 iggapäwase kahhetsemisse ja pattust-pöörmissse
 läbbi woiksin omma wanna kurja süddant sur-
 retada keige pattude ja kurja himmudega. Se-
 pärrast hoia mind, keigewäggewam õnnisteg-
 gia selfinnatsel päwal kurrati liusatusse eest, et
 tenma mind needmissse ja wandmissse, lajomis-
 se, wargusse, laiskusse, petmissse, sannakuul-
 matta ello ja mu pattude läbbi omma wõrkude
 sisse ei sa, egga se läbti minno waeße hinge ärra
 ei hukka. Pühhitse mind agga, kallis pühha
 Waim, et se uus innimenne, ehk uus südda
 meel ja mõtte iggapäaw woiks ettetulla, ja ei
 mitte silmakirjaks innimeste nähhes, waid Jum-
 mala ees õigusse ja pühha ello sees ellada. Alita
 mind siis ka, armas taewane Jssä, et ma om-
 ma tööd teen ei mitte silmakirjaks, kui se, kes in-
 nimeste mele pärrast pütab olla, waid et ma
 woiksin omma wannematte sanna kuulda, wag-
 ga süddamega Jummalat kartes, ja hea melega
 tehha, mis neimad käsivad. Anna mulle ar-
 mo, et minna ka nende sanna wõttan kuulda,
 kes wägga waljud on, ja mind liga tõga wae-
 wawad, et ma nisugguste wasto ei nurrise,
 waid

waid kindlaste ussun, et ka se minno heaks peab tullema, kui minna kannatlik ollen, sest et keik peab heaks tullema neile, kes Jummalat armas-tawad. Zuhhata mind nenda, armas taewane Issa, tanna ja iggal aial, et keik minno mõtte, teggo ja ello woiks sinno mele parrast olla. Sinno hõleks annan minna omma hinge ja ihho, wannemad, suggulased, keige-ennamiste keik waggad risti-innimesed; sinno pühha Waim walkitsego mind, sinno pühha Angel olgo minno jures, et se kurri waenlane minno peäle ei sa woimust, Amen.

Õhto = Palwe.

SH! helde, armolinne, keigewõggewam Jummal, meie Issanda Jeesuse Kristusse Issa, sind tannan minna keigest süddamest, et sinna mind minnewal päwal omma sure armo ja wõe läbbi olled hoidnud ja kaitsnud, et kurrat omma karwalussega mind ei woinud hukkada. Minna ei olle mitte wäart keige se armo, mis sa minnule noolest põlwelt siit sadik ja ka tannapääw olled teinud. Mis tanno woin minna sinnule se eest anda? Paljast kannast ei hõli sinna mitte, waid sinna ütled: anna, mo poeg, mo tüttar, omma südda minnule, ja olgo sinno te ehk taht minne minno mele parrast. Minno helde Issa, sa tead, mis suggune kurri südda mul on, se ei tahha mitte sinno teed armastada, waid ikka laia tee peäl kâia, mis hukatusse sisse satab. Wõtta sedda kurja süddant minno seest, ja par-randa

randa pääw pääwast minno effitus'ed, ja te mind õige usso läbbi kolbaraks, et minna omma patto hädda süddamest tunnen, kahhetfen, ja omma õnnisteagia Jესusse Kristusse pole korowaste hoian, kes ükspäinis wäggew on minno patto harwad parrandama, ja minno ihho ja hinge pühhitsema. Tulleta minno mele, et kui se tännapäwane pääw on lõpnuud, nenda ka minno ello päwad peawad oisa sama, ja et sinna süsigga-ühhega tahhad arro piddada, kuida temma sin ilmas on ellanud, ja temma kätte maksta sedda möda, kui igaaüks saab teinud, olgo hea ehk kurri. Anna mulle sepärrast iggapäwa pühhamurret minno hinge eest piddada, et minna woiksin tänna ja igga õhto omma wiggadused ja effitused sulle süddamest üllestunnistada, ja nende wasto abbi otsida ja leida. Oh Jēsand! mae nitse mind allati omma pühha Waimo läbbi. Anna mulle andeks Jესusse Kristusse minno Jēsanda pärrast keik minno effitused ja pattud, mis on teadawad ehk teadmatta, misga minna sinno wasto ollen effinud, ja puhhast minno süddant neist armoliikult. Hoi mind sefsinnatfel õfel keige patto, kurja ja kahjo eest, ja ärata mind homme warra ülles, et minna uepärwaga woiksin ue ello sees karia, keig st lihha ja waimo rojussest pühha Waimo abbi läbbi ennast puhtaks tehha, ja sedda pühhitsemist lõpetada Jummalä kartuses, Kristusse minno õnnisteggia pärrast, Amen.

Hommiko = Palwe Pühhapawal.

SH! Keigewäggewam Zummal, ja Zssa, Ma
 ja taewa Zoja, sinno jure ma tullen, sinno
 ette langen minna põlweli mahha ja tännan sind
 keigest süddamest, et sa mind selfinatsel õsel om-
 ma armo tibadega olled kaitstud, ja kurja wai-
 mo ja temma seltsi eest armolikkult hoidnud.
 Sepärrast peab minno südda ja su sinno helde
 armo kolutama. Sulle olgo au, eitus ja tanno
 nüüd ja iggaweste. Ma pallun sind ka, et sa
 tahhaksid mind selfinnatsel päwal ja iggal aial kei-
 ge kurja eest hoida. Sinno hoiels annan min-
 na omma hinge ja ihho, omma ello ja keik, mis
 mul on, ommad mõited ja sannad. Onnista
 sinna, oh helde Zummal! minno sissetullemisse
 ja wäljaminnemisse. Olgo se päaw mul õigeks
 pühhaspawaks; et ma muud ühtegi ette ei wõt-
 ta, egga te, kuid ükspäinis sedda, mis läbbi
 sinno nimmi saaks pühhitsetud, ja sinno riik
 meie sisse tuleks. Ärra lasse mind mitte üks-
 päinis omma uledega tannapäaw sind tenida.
 Te lahti minno südda, et so jaana woiks siina
 sisse tungida. Älita, et ma sinno sanna ja jut-
 lusi hea melega kulen, meles pean ja omma ello
 se järrele parrandan. Sei essimesesl päwal olled
 sinna, keigewäggewam Zummal, sedda essimest
 walguist lenud, oh! ärra jätta minno süddant
 siis mitte pimmedusse süsse, waid üttele ka nüüd
 omma keigewäggewama sannaga, et sinno wal-
 gus ka minno süddames peab tousma, et ma
 keigest rummalussest saaksin peastetud ja kui üks
 wal-

walgusse laps woiksin ellada, Jesusse Kristusse se tõssise walgusse pärrast, Amen.

Shto-Palwe Pühhapäwal.

Segawenne ja armolinne Jummal, ma kidan ja tännan sind süddamest, et sa mind tänna-pääw keige kurja ja kahjo eest olled hoidnud. Sa olled mind omma pühha sannaga rohkeste sõõtnud ja minno hinge jahhutanud; sest on minno südda rõmus, ja minno hing kidad sind sinno heldusse ja armo pärrast. Ma pallun sind ka allandikkult, hoia ja kaitse mind weel eddespiddi keige hinge ja ihho kurja eest. Anna mulle, armas Jõsa, sedda armo, et ma unneske patto ei te, waid, et keik, mis ma mõtlen ellik naân, pühhast Waimust woiks tulla. Gesamma Waim wõtko keik hirno minno süddamest ärra, et ma julgeste Jesusse Kristusse nimmel maagan, ja homme warra rahho ja hea terwisega üllestoufen. Ärrata mind õigel aial ülles, ja sata mind rõmoga minno tõ kallale minnema, ja seddasamma sinno tahtmissse järrele teggema. Ja kui se aeg tulleb, et ma sest ilmast pean ärraminnema, siis seisa sinna truiste minno jures omma abbiga, et ma surmaga nenda woitten, et ma sedda ärrawoidan Jesusse Kristusse surma woitlemissse pärrast, Amen.

Hommiko-Palwe Esmapäwal.

S! mis paljo head olled sinna, armolinne ja helde Jummal, mulle teinud, et ma rah-

gele, ja ihhule valjo head, temma teldus festab
 iggaweste. Gesamma sinno heldusse parrast
 pallun minna sind: Kaitse omma wäega mind ja
 keik, mis sa mulle olled annud. Olle sinna mulle
 issi war.uks, ja olle mulle armolinne, sest so peäle
 lodab minno hing. Minna heidan ennast nüüd
 Jესusse nimm-l mahha, ja maggan rahhoga; sin-
 na agga, oh Israeli kaitšia! ei uinu egga magga.
 Tõsta siis omma palle walgust minno peäle, kui
 ma maggan. Minna ollen, armas Jummal,
 riismisse läbbi sinno armsa Poja Jესusse Kris-
 tussega temma surma sisse mahhamaetud; siis
 te mind ka temma ülestoussimiste sarnatses, et
 ma siis Kristussega ue ello sees ellan, ja keige
 pühhadega surel wiimsel ülestoussimiste päwal
 sinno tootud armo, ja au, rigi sisse saan, Amen.

Hommiko - Palwe Teisipäwal.

Armolinne Jummal, ma võran ennast sinno
 pole, et ma enne sinnoga rāgin, enne kui ma
 innimestega hakkā rākima, ja enne kui ma om-
 ma tō kallale läbhān; enne tannan minna sind
 sinno heateggemiste eest, ja pādun sinno kāest õn-
 nistust, et minno tō ja teggo saaks õnnistud ja
 sinno tahtmisse järrele tehtud. Au olgo sulle
 kolm-aino Jummalale, sest sinno armo läbbi tou-
 sen minna vrago ülles; sinno arm on mind sel
 õsel hoidnud, ja on rahhoga mo waese pattuse
 kehha lastnud hingada. Et agga se ó möda läi-
 nud, ja pādaw meile hakkab paistma; siis ärra
 jätta sinna, oh armas Jესus! sa õigusse päilik,
 mind mitte pimmedusse, ja süddame sõggedusse
 sisse,

sisse, waid hakka nenda minno süddames paist-
ma, et iggaüks saaks nähha, et Sinna mo sees
olled. Sel päwal olled sa maad lahutanud
merrest ärra, et Ma kuiwaaks sanud, ja olled sedda
selsamal päwal pude, rohho ja keige sugguste
rohtudega ehitanud. Minno südda on, parrago
Zummal! weel kui üks wessine so, mis head
wiija ei kanna; siis lahuta sinna, armas
Zummal, minno süddant ka sest patto weest, et
se saaks tahhedaks ja heaks, ja et ma saaksin
ühhe pu sarnatseks, mis jõe äres on istunud,
mis omma wiija annab ommal aial, ja lenne
lehhed ei puddenene. Oh Jesand! aita ja anna,
mis ma so kääst pallun, Jesusse Kristusse pär-
rast, Amen.

Ohjo-palwe Teisipäwal.

SElde Jesa, sinno armo läbbi on se tännane
pääw möda läinud, ja jouan ikka ennam
surma pole. Ridetud olgo sinno kallis nimmi, et
sa mulle aega annad ennast pattust pöördä, ja et
sa mind ep olle äkkitse surma läbbi siit ilmast är-
rakorristanud. Sedda head tahhan minna sinno
pühha Waimo läbbi ikka meles piddada, ja se
päärast keigest süddamest sind kita. Ma pallun
sind, minno ello armastaja: Anna mulle weel ni
paljo aega, et ma woin patto peäle woimust sada,
ja omma hinge waenlased omma jalge alla talla-
da. Sedda pallun minna sinno kääst keigest süd-
damest; sest minna polle, parrago Zummal! weel
mitte nisuggune, kui minna kül sinno sanna jär-
rele peaksin ollema. Kinnita se nou minno sees,

et hakkán patto wasto sure hole ja murrega pan-
nema, ja puán sind, oh helde Jummal! kátte sada,
et ma teys ilma sinnota ei ella, waid et sa minno
fees omma armo ja wáega woiksid ellada. Se
asia peále mótteldes, heidan ma ennast mahha,
ja pallun sind: Urra lasse mird mitte sind árra-
unnustada, waid anna armo, et ma omma wodi
heites sind meles pean, ja homme úlesártades
sinnust hakkán rákima. Siis tean minna tóeste,
et mul ei súnni úhtegi kahjo. Sedda pallun min-
na ka Jesusse Kristusse párrast, Amen.

Hommiko-Palwe Restnáddalil.

Oh! sinna suur Jummal, kes sa issi walgus
olled, ja ellad úhbe walgusse fees, kühho úks-
ki ei sa, ja siiski ni armolinne olled, et weil waes-
tel lubba on, sinno pühha palle ette tulla sind pal-
luma; sepárrast tullen minna ka selfinnatsel hom-
miko tunnil, ja niikutan omma súddame põlwe
sinno ette, ja tánnan sind sinno sure armo eest,
mis sinna mulle keik minno eko aial olled náitnud.
Sest sinno armo lábbi ellen minna weel ellus, ja
ollen sedda páwa sanud náhha. Sa olled mind
omma warjo alla wõtnud, truiste mind kait-
nud, ja omma wáe lábbi keige kurja eest hoidnud
nonda, et ma hea terwissega omma tööd woin
teha, ja ommad asjad aiada. Minno mele tul-
leb, et sa sel páwal sedda páilikko, ku, ja need
táhted olled lonud. Needsammad tewad truiste
sedda, mi spárrast nemmad on lodud. Oh! siis
árra lasse mind ni meletõ olla, kui need, kes sest
ei hõlt, mis meie kõhhus on sinno káhtmissse jár-
rele

rele tehha. Tullea ikka sedda mo mele, et sa las-
 sed omma päilikko kurrjade ja waggade ülle ülle-
 tousta, ja lassed wihma saddada bigede ja ülle-
 kohtuste peäle, et ma woiksin sinno jälgede sees
 kaita, ja armolinne olla omma liggimesse wasto,
 kui sinna taewane. Jesa armolinne olled. Kitku
 siis, holde Jesa, minno süddamest ärra keik wih-
 ha, wihkamist, kadde dust ja tiggedust; anna
 mulle üks pehme südda keikide innimeste wasto,
 et ma ka omma waenlastele woiksin head tehha,
 head neile sowida, ja nende eest palluda. Keik
 muud head, mis ial weel sinno käest tulleb pal-
 luda, sedda anna mulle, armas Jummal, roh-
 keste minno Onnisteggia, Jesusse Kristusse
 pärrast, Amen.

Ohjo - Palwe Käsknädalil.

S H! öige ja pühha Jummal, sa tahhad, et meie
 peame ka öiged ja pühhad olla, nenda kui
 sinna olled. Agga minna waene partune pean
 tunnistama, et ma issiennesest ei olle egga öige
 egga pühha, ja siiski teed sa mulle paljo head; sa
 hoiaid ja kaitseid mind, nenda kui sa tänuapära-
 ge olled teinud. Sepärrast kida Jesandat, min-
 no biig, ja ärra unnusta mitte ärra, mis head
 temma julle on teinud. Helde Jummal! ma pal-
 lun sind, hoia mind pärrast weel nenda, kui sa
 tännine mind olled hoidnud keige kurja ja kahjo
 eest. Lasse mind ikka ilma liamurreta ja kartus-
 seta rahho sees maggada; ja sinno walgus ei lah-
 ku minno süddamest, sest sinna, oh Jesand! wal-
 gustad keik pimmedust ja söggedust. Heida armo

minno peäle, ja anna mulle keif pattud andeks; peästa mind minno patto häddast; pesse mind puhtaks minno eksitusfist, ja pühhitse mind läbbi ja läbbi. Jesand, kule minno heält, kui ma õse sinno pole hüan, ja wotta mind kuulda, kui mo südda sind otsib. Ärra wotta omma kät mitte minnust ärra, ja ärra jätta mind mitte mahha, sest ma lodan sinno peäle. Rinnita sedda lotust ka minno sees Jesusse Kristusse pärrast, Amen.

Hommiko = Palwe Neljapäwal.

Selde ja armolinne Jummal, kes sa meile head tehhes ärra ei wässi, waid keifile head teed, ni hästi neile, kes sind kartwad, kui ka neile, kes on tännamatta; minno lohhus on selfinnatsel hommiko tunnil sind tännada, sest sinno arm kes tab iggawest, ja sinna ep olle mitte waatnud minno pattude peäle, ja ep olle nende pärrast mind mitte nuhhelnud; waid sa olled mind omma tibatega katnud, et mulle ühtegi kahjo ei olle sündinud, ja et ma sedda päwa jälle ollen sanud nähha. Anna armo, et ma sedda päwa ei prugi pattuks, waid sinno auuks ja minno hinge õnnistusfeks. Hoia mind sel päwal ja iggal aial ebba usso wi side ja kombede eest, et ma mu asja peäle ei loda, kui ükspäinis sinno peäle. Sa olled käsknud, et ma omma palle higgi sees omma leiba pean söma, ja seks olled sa kuus päwa seädnud, et meie nende sees omma tööd peame teggema. Anna omma armo, et ma keifisuggust tööd, mis ial ette tulleb, julgeste ja rõmoga ärrateen, ja sinno käest õnne ja õnnistust pallun. Õnnista ka, armolinne

ne

ne Jummal, keik, mis ma ette wottan, ja ärra lasse mind mitte omma hinge tööd ärra-unnustada; waid et ma tööd tehhes sinno peäle mötlen, ja ommas süddames sinno põle õhkan. Onnista keik, mis sinna mulle olled annud; ja nenda kui sa sel päwal olled lonud need linnud taewa al, ja kallad merre sees, ja olled murret meie eest piddanud, enne kui meie weel ollime lodud, et meie neist piddime toidust sama; nenda pea nüüdke weel murret meie eest, ja lasse linnud taewa al, ja kallad keige wette sees siggida. Keige-ennamiste agga täida mo südda usso, armastusse, kannatusse ja pühha kumbedega, et ihho ja hing saaks üllespetud. Te sedda armolinne Jummal, Jesusse Kristusse pärrast, Amen.

Õhto = Palwe Neljapäwal.

Selde taewane Issa, minna tännan sind süddame ja suga, et sa päwa ja õöd lonud, ja olled sedda päwa seadnud, et meie omma tööd peame teggema, ja sedda õöd, et meie same hingada. Ridetud olgo sinno kallid nimmi, et ma tännapäaw sinno armo läbbi ollen joudnud omma tööd teha, ja olled keik kurja ja kahjo minust ärrakeetnud. Anna nüüd, armolinne Jummal, et mo wässinud ihho sel õsel nenda saaks hingada, et ühtegi kartus, hädda, egga wallitsus mind ülles ei ärrata. Sinna, oh Issa! wotta mind wasto ommaks lapses, et ma julgen omma Pea sinno süllesse paana. Seks ehita mind õige usso, tõssise armastusse ja pühha kannatussega, et minno südda kindlaste sinno issalikko

armastamisest peate võiks lota. Lasse siis ka sinno pühhad Inglid olla minno ja minno honet- te lümbes, et kurrat se meiraja loukoer ossa min- nust ei sa. Hoia meid tulle, kahjo ja wargade eest. Wimal's olle sinna, eh. armas Jesus, mulle os- saks, siis uinun minna rõõmsaste maggama. Amen, se sündko nenda, Amen.

Hommiko-Palwe Redel.

Dh! Keigewäggewam Jummal, Ma ja taewa Eoja, ma tullen praego sinno pühha palle ette ja tännan sind keige se hea eest, mis sa mulle minno ello aial olled teinud. Sa olled mulle ihho ja hinge annud, ja tännine hoidnud. Ma ollen sinno hõle's olnud, ja sa olled murred kännud, et mo hing, mis patta läbbi olli ärrarikkutud, ja pididi hukka minnema, pattust sai peästetud ja pididi ueste sündima. Sa olled sel päwal sedda esimest innimest lonud, ja jummalikke wiiside ja kõbedega ehitanud. Oh! armas Jummal, wata nüüd minno peäle, mis saggune ma ollen; kelle sarnone ollen minna nüüd? Barrago Jum- mal! kurrati näggo näikse mul ja keikil innimes- tel ollowad: Barranda siis sedda mis on ärrarik- kutud. Sel's olled sinna jo omma ainust Poega Jesust Kristust ilmale läkkitanud, et temma pididi meie sarnatse's sama, ja meie pattud risti peäle kändma, et meie pididime jälle temma sarnatse's, õigeks ja pühhas sama, ja et Jummalala näggo meie sees saas jälle üleseehitatud. Alita, et ma ofsin abbi omma õnni teggia Jesusse kääst, kes sei päwal risti on lödud, ja temma peäle õige usso sees

Hommiko-Palwe Laupawal.

S D pühha Jummal! helde Jēsa, minno esfi-
 menne tō peab se ollema, et minna sind kidan
 ja tannan; sest üpris suur ja hea on se, mis sa mul-
 le olled teinud. Minna ep olle wāart neid heateg-
 gemissi, mis sa mulle teed iggapāaw. Paljo head
 olled sa minno ihhule teinud, agga paljo ennam
 mo hingele: Sest sa olled mind risti rahwa seas
 lassnud sündida, kus ma sinno sanna ja tahtmist
 saan õppida, et ma woiksin ommast pattust peā-
 sēda ja iggaweste õnsaks sada. Minna lähhan
 nüüd ta omma tōle ja wōttan sedda ette, mis sa
 issi mind olled lassnud teha. Õnnista siis min-
 no tō ja teggeminne; õnnista minno wā'jamin-
 neminne, et ühtegi willetsust egga āpwardust mulle
 ei sünni; õnnista minno sissetulleminne, et ma
 nenda omma kotta taggasi tullen, et ma wāljās
 ühtegi patto ei olle teinud. Sel pāwal olled sa,
 taewa ja Ma Leja hinganud, ja omma kätte tō
 peāle waatnud, ja wata! keik olli wāgga hea.
 Mis pean minna waene üttelema, kui ma watan
 ja mōtlen keige se peāle; mis ma sel nāddalil el-
 len teinud? Ei ma tohhi ommad pattud ārrasal-
 lata; minna tunnistan, et minno tō ja teggo ei
 kolba; sepārrast pallun minna: Heida armo
 minno peāle, ja anna mulle keik minno pattud
 andeks: Kirnita mind omma pühha Waimo
 lābbi, et ma parreminne ennast woin tullewal
 nāddalil patto eest hoida. Ärra tüddi ka mitte
 ärra mulle head teggemast, waid sinno heldus ja
 arm olgo minno peāl iggaweste Jēsusse Kristusse
 pārrast, Amen.

Õhto = Palwe Laupäwal.

SH! sa iggawenne Jummal, üks neddal on ta sinno armo läbbi rahho ja hea terwissega möda lainud. Sinna suur Jummal olled sedda head mulle teinud. Jubba ma olleksin ammogi hukka lainud, kui sinna ep olleks mind kaitnud. Sepärrast tännan minna sind keigeft süddamest, ja pallun sind allandikkult; Hoia mind keige hädda ja willetsusse eest. Sa olled tru, sepärrast lo-
 dab mo südda sinno peäle, sesamma lotussega heidan minna ennast mahha. Sinna agga, oh helde Jssä! tulle mo süddamesse, ja te ennesele sinna asset. Ehhita minno südda usso, armastusse ja kannatussega, ja ärra lasse mind ühtegi möttelda, räkida ehk tehha, kuid ükspäinis sedda, mis so pühha Waim wöttab minno sees tehha. Anna armo, et ma hakkän ma- ilma ärrapölgama, ja taewa järrele iggatsema, ja kui se tund liggi saab, et sa, oh armas Jummal! mind sinna taewa tahhad sata, siis olgo so pühha Waim minno sees, et kui ma teys ei woi räkida, temma siiski minno sees löpmatta woiks öhkada, ja nenda sinno pühha palle ette tulla. Kule minno palwe, armas Jummal, Jessusse Kristusse pärrast, Amen.

Üks Tänno = Palwe

Meie Jssanda Jessusse Kristusse
 Innimesseksämisse ja Sündi-
 misse pärrast.

SH sa helde armolinne Jummalä Poeg Jesus Kristus, sa õige innimeste armastaja! au-
 B 5 titus,

Titus ja tänno olgo sulle sinno sure heldusse pär-
 rast, et sa meie lihbast ja werrest olled ossa rodt-
 nud, meie wennaks sanud, ja meid keif ni wäg-
 ga auustanud, et meie sinno läbbi Jummalala-
 lapsiks ja suggulasiks ollime sanud. Sa suur
 kunningas, keifide issandatte Issand, sa keige-
 kõrgem, wäggewam ja rikkam Issand! Kuida
 olled sinna meie waese, alwa ja nõdra lihha ja
 werrega ennast kihlanud? Kuida olled sinna
 meid isse Jummalala au ja nou sisse üllendanud,
 et sinna, kui tõssine inimenne, selle kolm- aino
 Jummalala sees nüüd olled ja ellad? Inimenne
 on patto läbbi koggoniste ärrariklutud; wata,
 kui wägga on temma nüüd sinno sees pühhitse-
 tud ja puhtaks tehtud! temma oli ärranetud;
 wata, kui ta sinno sees on õnnistatud! Sa olled
 nisugguse inimesses ihho ja hinge ennesele wot-
 nud kui meil on, et sa meid ihho ja hinge po-
 lest piddid terweks teggema. Anna armo, et
 minna nüüd mo hinge, ihho ja selle liikmed,
 mis sinna ni wägga ennese sees olled auustanud,
 pattudega mitte ei rojasta egga teota, waid et
 sinna minno sees, ja minna õige usso läbbi sin-
 no sees woissin pühhasse ellada. Sa õnnista-
 tud naitsi Poeg! Sa Issanda õnnistatud!
 selle sees keif rahwast Ma peäl õnnistakse.
 Meie ollime Jummalast ärralahhutud; ennä!
 Kuida meie sinno sees ni kindlaste Jummalaga
 ollime ühte sanud! meie ollime kurratist teotud;
 ennä! Kui wägga nüüd sinno sees auustud!
 meie ollime Jummalala wiha al; ennä! Kui
 wägga nüüd sinno sees armastud.

Oh! kuida woib Jummal nüüd meie wasto wihha piddaba? kuida woib ta meie waenlane olla? kuida woib ta meid rikkuda, kes meie temma lihha ja werri olleme? ükski ei olle ial omma ennese lihha wihkanud. Otse kui sinna, armas Jesus, nüüd tõsine Jummal ja tõsine innimenne iggaweste joad, nenda on Jummal sinno innimesseksfamisse läbbi meile kinnitanud iggawest sõbrust, iggawest armo, iggawest leppitamist, iggawest laste õigust, iggawest rahho Jummal ja innimeeste wahhel, et meie sinno sugguroõsa olleme, ja kui sinno ommaksed ja wennad siinoga woime ellada iggaweste. Oh mo kallis Jesus! sinna olled selge arm, heldus ja rõõm. Sinna olled se õige walgus, mis meid walgustab; sinna olled se õige te, mis Issa pole juhatab; Sinna olled se iggawenne tõdde, mis meid õppetab; sinna olled se iggawenne ello, mis meid ellawaks teeb; Sinna olled se iggawenne arm, mis läbbi Jummal omma armo annettega meile tulleb; Sinna olled se iggawenne õigus omma lunnastamisse läbbi, mis meid õnsaks teeb; Sinna olled se iggawenne surea Preester, kes meid õnnistab, meie eest pallub, ja kes issiennast täieks lunnastamisse hinnaks meie pattude parrast on annud. Sinno ello on innimeeste walgus. Nende rõmüstamisseks olled sa taewast mahha tulnud; Sa oüed innimesseks sanud, et innimesed woiksid Jummalata lapsiks sada. Oh! kui armas olled sinna minno süddames? Mis illus on so näggo; mis armsad on sinno wiisid ja kumbed? Mis lahted on sinno kõnned, sa leigeillusam innimeeste seast? Oh! minno sõbber, tulle mo süddamesse; mo wend!

wend! ärra põlga mind; minno armastaja!
 ärra taggane minnust; mo peigmees! wõtta
 mind wasto helde su-andmissëga; mo süddame
 rõõm! übhenda ennast minnoga, kinnita minno
 usko, et sinna tõeste ja täieste omma Jumma-
 likko werrega mind olled ärralunnastanud, ja et
 sa omma innimesseksamisë läbbi minno wen-
 naks sanud, kellel halle meel minnoga on keige
 minno hädda pärrast, ja kelle jure minna keige
 waewa sees julgeste woin tulla ja lowwaste abbi
 otsida. Keige-ennamiste tulleta mo mele, et sa
 minno lihha ja werre is-sinnesse sees ülle keikide
 taewaste, ülle keige Juglide, jummalikko au-
 sisse olled tõstnud, et minna keik tühja illo siin
 ma ilmas pean ärrapõigama, ja õige usso läbbi
 jo siin, taewas ellama ja sedda au tallanoudma,
 mis sinno sees minno iggaweseks rõmuks mulle
 on annud ja walmistatud.

Oh wõtta, armas Jesuke!
 So sängiks minno süddame.
 Oh wõtta temmas hingada,
 Et minna sind ei unusta,
 Amen.

Üks Tänno-Palwe

Jesusse Kristusse libbeda

Kannatamisë pärrast, misga temma
 meid Jummalaga leppitanud.

Dh! Jesus Kristus, sa ilma süta Jummalaga
 Tal, kes sinna ma-ilma pattud olled ärra-
 kaanud! ma tannan sind süddamest sinno libbeda
 Pan-

Kannatamisese ja surma eest, kui keige ma- ilma
hädä, se on keikide innimeste kurbdus, ahhas-
tus, wallo, kartus ja wärriseminne sinno peäle
tulnud ja sinno hing kurbaks sanud surmani.
Kes woib sinno hinga ahvastust ärramoista ja
üllesträkida? Oh! sedda hinga hädä! oh sedda
süddame wallo! oh sedda waimo jällestust! oh
sedda surma woitlemist! oh sedda werrihiggi!
mis tännalikko süddamega pean minna sind was-
torwõtma? Oh Jesand! sa olled tõeste keikide
eest surma maitnud, se eest tännan ma sind, sa
tru südda. Ma tännan sind sinno allandlikko
palwe eest, kui sinna aedas omma palle peäl
Jummalat kummardanud, ja issiennast minno
assemel Jummalale ohwriks annud. Minna
tännan sind sinno koidikkude eest, misga sinna
kui kurjateggia kinniseatud olnud, et sa mind
neist iggawesse surma paelust tahtsid lahti peästa.
Minna tännan sind sinno hawade pärrast, kui
sind minno patto pärrast piitsaga lödi, minna
tännan sind sinno sure allandusse ja tassase mele
pärrast, misga sinna minno kõrkust, au-
ahnust, wihha ja tiggedust olled maksnud ja ärratasu-
nud. Ma tännan sind, et sa omma risti- surma
lääbi sest wiimsest ja hirmsast Jummalale kohtust
mind olled ärrapeästnud. Ma tännan sind sinno
kibbowitsa kroni pärrast, mis sa minno heaks
kännud, et sa iggawesse au- kronga mind woif-
sid ehhitada. Ma tännan sind, et sa kui üks
ärranetud, taewa ja Ma wahhel risti peäl olled
ponud, ja mind se lääbi sest iggawessest need-
missest ärralunnastanud. Oh sa pühha ihho!
oh sa helde südda! oh sa kallis Pea! oh sa
illus

illus palle! oh teie selged silmikesed! oh teie õn-
nistud lüed! oh teie kassinad kõrwad! oh teie
kannid jallad! Kuida ollete teie keelipiddi minno
patto pärrast waewatud? Oh Jummal! kui suur
on sinno wiha patto peäle, et sa omma aino-
sündinud Poia peäle ei olle mitte armo heitnud?
Oh Jeesus! kui suur on sinno arm minno wasto,
et sa seest ja wäljaspiddi sedda ilmaräkimaatta
põrgo wallo ni kannatlikko süddamega kannata-
nud, et minna ei piddand sedda iggawest surma
nägha sama iggaweste.

Minna tännan sind, et sa risti peäl sinno om-
ma waenlaste ja ka minno eest, kelle pattud sind
risti peäle saatnud, olled pallunud ja ütelnud:
Jessa, anna neile andeks, sest nemmad ei tea, mis
nemmad tewad.

Ma tännan sind se sanna eest, mis sa Joa-
nessele olled räginnud: Wata! se on sinno emma.
Kül sa wõttad ka minno eest murret piddada ja
minno kurbusse sees mind rõmustada.

Ma tännan sind ka nende rõõmsode sannade
pärrast: Täanna pead sa minnoga Paradisis ol-
lema. Ma pallun sind, mõtle ka minno peäle
ommas riis, ja wiimse hädda sees te mulle pa-
radiisi uks lahti, et ma täie lotussega rõõmsaste
siit woin ärralahkuda.

Ma tännan ka süddamest se sure hinge hädda
pärrast, mis sees sinna olled kiskendanud: Min-
no Jummal! minno Jummal! mis sa olled
mind mahhajätanud? Kinnita se läbbi minno
usko, et sa mind surma häddas nüüd ei tahha
mitte mahhajätta, waid et sa kui minno Jeesand

ja minno Jummal tahhad teigest häddast mind lahti peasta, ja mind õnsaks teha.

Ma tännan sind so janno pärrast, et sa üttest nud: Mul on janno. Olgo sulle ka janno minno hinge õnne järrele, ja kustuta minno janno se ello weega, mis keeb iggawesse ello sisse.

Halleluja! Kitus ja tänno olgo ka sulle se rõõmsa sanna eest: Se on lõppetud! sest nüüd olled sa ka wiimse tinga Jummalala kohto ees minno ärralunnastamiseseks maksnud, ja minno õnnistusse otsus on sinno käes. Sepärrast tännan minna ka wiimaks sind so wiimse sanna eest: Jesa, sinno kätte annan minna omma waimo! Sest sinno surm on mind Jummalaga leppitanud ja minno surma ärraneelnud, et ma ka omma Waimo sinno ja minno taewase Jesa kätte woin anda, ja temma armo sees hingada iggaweste. Seddasuggust täielikkolunnastamisese hinda olled sa, taewane Jesa, minno iggaweseseks lunnastamiseseks wastowõtnud, et sa ei tahha mianoga kohtusse minna, waid omma hallastusse rikkust pattude andeks-andmisese läbbi üllesnäidata. Sinno Poia Jesuse kallis surm toob mulle nüüd õigust, kulu tab Jummalikko rahho, ja annab hingeie rõõmo, et ma hea melega woin keik pattused himmud surretada, ja minno Jesuse auuks waggadusse ja õnnistusse sees ellada ilmalõpimatta.

Sest nüüd olgo taewas tänno Jesale!

Kes meid süres waewas aitnud heldeste,

Kitus olgo järgest Jesusele ka.

Pühha Waim! sind kõrgest kiitko ilma-ma.

Jesand, heida armo meie peäle, Amen.

T ä n n o

T ä n n o , P a l w e

Jesusse Kristusse Jummalä

Poia rõõmsa üllestousmisse parrast.

Dh! sa keigewäggewam, patto, furrati, surma ja pörgo ärrawoitja, Jesus Kristus minna tännan sind süddamest sinno rõõmsa üllestousmisse parrast, mis läbbi sinna surma kääst woi must ärrawõtnud ja huffkaminnematta ello walgusse ette tonud. Sinno kääs on nüüd surma ja pörgo wotmed. Sa olled furnud olnud, ja wata, nüüd ellad sinna iggawessest iggaweste. Surm, kus on nüüd sinno odda? Pörgo, haud, kus on sinno woimus? Ritus ja tänno olgo sulle, kes sinna sedda woimust nende peäle meile olled saatnud. Separrast on minno südda rõmus, sest nüüd käästab mo au iggaweste. Taewane Issa ei olle sind mitte surma sisse jättnud, waid ürritessse aiaparrast üllesärratanud ja iggawesse auga kui kroniga minno heaks sind ehhitanud. Minna ollen nüüd tõeste sinnoga üllesärratud, ja sinno sees üllestousnud, et ma ue ello sees pean kääima. Sinna olled issi tõeste se üllestousminne ja ello, kes sinno sisse ussub, ei lähhá se surrema, et ta käl surreb. Sinna olled nende usklikkude ello, ja ei surre mitte, separrast ei woi ka nemmad omma ello mitte ärrakautada. Oh minno Issand! kuida olled sinna sure auga ommaast hauast üllestousnud, nenda et Ma wärrisenud, ja sinno waenlased kohkunud ja suurt hirmo tunnud. Agga omma sõbradele, neile patto kähhetsewa Jüingrittele, olled sa ennast heldeste näitnud, ja Mariale üttel-

üttelnud; Minne ja üttele minno wendadele: Minna lähhan ülles minno ja teie Jesu, minno ja teie Jummalajure. Oh! kui rõõmsaste olled sa parrast issi nende jure tulnud, ja sedda rahho Jummalaga neile kulutanud. Sa olled nendega sõnud ja jonud nende usso kinnitusseks, et sa tõeste ellad, ja olled nende süddamed taewa rõmoga jahhutanud. Oh sa helde, armolinne, rõmus ja ellaw rahho saatja! tulle ka minno süddamesse ja rõmusta minno waese hinge. Kuluta mulle ka, et sa Jummalaga armu, pattude andeksandmist, õigust, woimust, rahho, iggawest rõmo ja ello omma ülestoumisses läbbi minnule olled saatnud, ja patto, surma, kurratit ja iggawest hukkatust ärrawoitnud, ja minno heaks kautanud. Nüüd anna armu, et ma süddamelikko pattustpõõrmisess läbbi ka waimolikkul kombel pattusest ellust ülestoussen, ja sinno auuks eddespidi ühhe ue ja wagga ello sees woiksin ellada. Tõuse sinna minno sees ülles, rikku kurrati teud minno süddames ärra, ja wallitse omma Waimoga seäl sees kui minno hinge Kuningas. Kui nüüd selle Waim, kes sind surrust on üllesärratanud, minno sees elab, siis wõttab sesamma Waim, kes sind, minno Jesust, surrust on üllesärratanud, ka minno surnud kehha haudas ellawaks tehha, se parrast et ta seäl sees kui omma hõne sees siin on ellanud. Siin on meie ello warjule pandud sinno sees, agga seäl sawad meie ihhud sinno ärraselletud ihho sarnatseks sama, ja meie peame sinnoga au sees arwalikkus sama ja jama iggawesse.

Oh armas Jofand, JEsus Krist!
 Sa rousid furrmast ülles,
 Meid peästa furrmast kurratist:
 Meid hoia ommas sülles;
 Oh aita omma Waimoga
 Meid teik uut ello algada,
 Mis sinna meile saatsid, Amen.

Üks Tänno-palwe

Meie Jofanda Jofusse Kristusse
 röömsa taewaminnemisse pärrast.

DH! sa feigewäggewam ja iggawenne ello
 Würst, Jofus Kristus, kes sa omma
 röömsa taewaminnemisse läbbi Jummalala au
 parrema kääle olled istnud, ja omma waentafed,
 patto, furma, kurratit, ma-ilma ja iggawest
 pörge omma jalgade alluseks järjekes pannud.
 Kuida vean minna seddasuggust woimust ja wal-
 litsust hästi kül kiitma ja tännama? Sa olled
 meie pattude puhhastamist issiennese läbbi teinud,
 ja pärrast üllemaks sanud kui keik Inglid taewas.
 Gest sinno taewane Jofa on sind pannud istma
 omma parrama kääle taewas feige Würsti-wal-
 la, ja woimusse, ja wäe, ja wallitsusse, ja keik
 ülle n'imme, mis nimmetakse mitte ülspäinis ses-
 sinnatses, waid ka tullewas ilmas, ja temina on
 keik sinno jalgade alla pannud, ja on sind pan-
 nud Peaks koggodussele; et sa issiennesega keik
 piddid täitma. Müüd olled sa meie Pea, ja meie,
 sinno

sinno liikmed, olleme jo sinnoga ja sinno sees taewaste asjade sekka seätud. Nüüd tahhad ja ommad liikmed ello, walgusse, woimusse, rahho ja rõmoga täita. Sa olled meie iggawenne suurem Preester, ja tahhad meid omma pühha Wainoga woida. Nüüd woid sa nende paitwed kuulda, ja neid õnsaks teha, kes sinno nimme appi hüüdwad, ja sinno peäle lootwad. Et sinna nüüd, kui meie Pea, taewas ellad, siis tommad sa ommal aial meid so liikmed enneje järrele, et meie seäl olleme, kus sinna olled, ja sinno au nähha same. Se peäle lodame meie, ja sesinnatse lotusse järrele peab meie ellamine jo sintaewas ollema; sest kus meie warra on, seäl peab ka meie südda ollema, et meie sedda takkanouame, mis üllewel on, ja ei mitte sedda, mis Ma peäl on. Tomma meie süddamed ennese pole, siis meie palwega jooksime sinno järrele. Anna meile pühha himmude tiwad, siis meie järrestikko õhkamistega usso läbbi lenname sinno pole. Oh! millal tullen ma sinna, et ma sinno palle saan nähha? millal saan ma omma taewaminnemist piddama minno ja sinno Jesa, minno ja sinno Jummalajure? Tulle, Jesand Jesus, ja wotta mind ennese jure. Jah! Amen.

Oh Jesuke, so järrele

Meid tomma wäggerwaste,

Meid pühhaks te, et ellame

Kui õnsad iggaweste,

Amen.

T ä n n o = P a l w e

Se kalli pühha Waimo eest,
mis Kristus meile saatnud.

Oh minno kallis Issand Jesus! kuida woin minna sind kül tännada se sure jummalikko ja kalli aäni pärrast, mis sinna meile olled tootanud ja ütelnud: minna tahhan omma Waimo wäljawallada keige lihha peäle, et nemmad peawad kossuma kui rohhi jõe äres. Jahhuta minno ärrakuinud südda omma Waimo kui ello-weega, et ma woiksin head wilja sulle kanda. Oh! walgusta, sojenda ja süta minno südda õiges uskuses, armastamises, palwes ja Jummalala kituses, et so Waimo aänid minno sees woiksid põlleda ja paistada. Oh pühha Waim! sa kallis Jummalala tulloke, walgusta meid. Oh sa ello wessi! jahhuta meid. Oh sa Jummalala hing! te meid ellawaks. Oh sa pühha Jummalala sõrm! kirjota omma kässo-sanna meie süddame sisse. Oh sa wäggi üllewel kõrges! kinnita meid meie nõdrusse sees. Oh sa taewane rõmo-õlli! rõmusta meid meie kurbdusse sees; sa soe wihmoke! kossuta meie ärranartsitud süddamed. Oh Jesus! walla meie peäle rohkeste sedda õige palwe Waimo, kes meie eest ja meie sees pallub ilmaräkimatta õhkamistega, ja kes meie wainoga tunnistab, et meie Jummalala lapsed olleme. Lasse tedda meie sees allati õhka-da: Abba, aita armas taewane Issa! et meie sest palwest woiksimme tunda; et so Waim meie sees ellab. Temma olgo meie sees üks tarkusse hea

hea nou ja Jummalala kartusse Waim. Ea tehko meie süddamed selle kolm-aino Jummalala hõnks. Ea sünnitago meid ue sündimisse läbbi uel's lo-
maks Jesusse Kristusse sees. Oh sa iggawen-
ne Waim! põra meie süddamed sefsinnatsest il-
malikkust ellust ärra iggawesse ello pole. Eh hita
meie sees Jummalala riki ülles, mis on õigus,
rahho ja rõõm pühha Waimo sees. Meie Is-
fanda Jesusse tootust möda õppetä, juhata, kin-
nita, jahhuta meid ja te meid ellawaks; olle
meie eestkõsija, abbimees, nou-andja, wäggi,
meie hinge walgus ja rõõm keige kurbdusse sees.
Olle meie waimo wäggi, et meie need lihhalikkud
himmud ennese sees woikšime lämmatada, et sinno
hea Waimo wišid ja kõmbed agga meie sees woik-
šid kossuda ja kasswada. Oh meie ainus hinge
rõõm! hoia meid, et meie sind pattudega ei kur-
wasta ehk ennesest ärra ei aia, waid jã meie
süddamesse, ja ella meie hinge sees sefsinnatse ja
tullewa ello sees. Sinna au Waim, hinga
meie peäle, ja anna meile Jummalala au nähha
šiin uskus ja waimus ja seäl iggawesses ellus.

Oh Isša, helde jaggaja!

Oh! kule palwed armoga,

Ja sedda ainet anna:

So waimo meile läkkita,

Šiin temma läbbi juhata,

Ja taewasse meid kañna,

Amen.

Patto tunnistusse Palwed,
 mis sees meie ommad pattud Jummalala ette
 tunnistame, andeks- andmist
 ja ello parrandamist Jummalala läest
 pallume.

SH! sa suur Jummal, minno Eoja ja õnnis-
 teggia, ma laeban ja tunnistan sinno ette,
 et ma kül sinno sarnatsfeks ja so kumbede järrele
 ollen lodud, agga et ma, parrago Jummal! sed-
 da õnne ollen ärrakautanud ja kurrati sarnatsfeks
 sanud, ja mo kurri südda armastab selle kurja
 waimo wisid, kumbed ja ioned. Minna wihkan
 sedda, mis sa, armolinne Jummal, mind käsSid,
 ja puun sedda hea melega tehha, mis mo hinge
 wacnlased tahtwad, et ma omma hinge hukatus-
 feks pean tegaema. Mi suur on mo patto hädda
 ja kurjus. Ep olle mul õigust, egga pühhitsust;
 ussust minna ei tea, armastus on mo süddames
 ärrakusnud. Sest ollen minna hirmsaks ja rop-
 püks sanud sinno pühha silma ees. Agga, seeb se
 keigepahhem weel on, et ma õiete ei tunne, kui
 suur minno patto hädda ja kurjus on. Ma ollen
 holeta olnud ja ei mõttelnud se peäle, mil wisil
 ma saaksin sinnoga ärraleppida, ja mo pattust
 peästetud. Mo südda on kowwa ja ei kardada sinno
 wihha, ja ei mõtle õiete sinno heateggemiste peäle.
 Hallasta sinna, oh tru Jummal mo sure sõgge-
 dusse ja hädda parrast minno peäle. Sinno püh-
 ha Waim peksko rusküks mo süddand, et ma õp-
 pilsin tundma ommad pattud, neid süddamest
 kahhetsema ja nutma. Kisku mind wäggise kur-
 rati rigist; anna mulle Jesusse Kristusse parrast
 mo

mo pattud andeks; pesse mind omma Poia werrega puhtaks; kinnita mind, et ma kurrati ja patto wasto pannen, ja neid wihtan. Oh! mo helde Issa, heida armo minno peäle, ja wotta mind armolikkult jälle ommaks lapses wasto. Eh! minna käl ollen sind ärraunnustanud ja mahhajätanud, siiski ärra unnusta mind mitte ärra, ja ärra jätta mind mitte mahha; ärra wata teys minno pattude peäle, waid wata Jესusse Kristusse kannatamisse ja surma peäle, ja selle pärrast kule mo palwo, Amen.

Üks teine Palwo.

Sühha ja helde Issand Jummal! minna tunnistan sinno ette, et ma ep olle mitte üks päinis patto sees sündinud ja ilmale tulnud, waid ka omma ristmisse seädust mitmesuggusel wiisil süleasnud ja mahhajätanud, sest et ma süddame liikus kartusses ja armastusses sinno ees ep olle ellanud. Ma ollen saggedaste ennam omma kurja pattuse tahtmisse järrele silma, himmo lihha himmo ja kõrge ello sees ellanud, kuid et ma so pühha ja head tahtmist omma hinge õnnistuseseks olleksin tähhele pannud, ja omma pattust lihha risti ponud himmo ja ihaldamisega. Anna mulle armo, et ma omma põhjatumat kurjust ja hinge hädda teigest süddamest õppin tundma ja kahetsema. Ärra nuhtle mind omma waest last, mitte omma kange kohto järrele, waid olle mulle armolinne Jესusse Kristusse omma Poia pärrast, ja puhhasta minno südda temma werrega, et ma se läbbi wiiksin sinno mele pärrast olla ja jada iggawest. Sata nüüd ka minno hinge sees ühhe

pühha hirmo ja tüddi keige pattuste himmude, mõtte, sannade ja teggude wasto, et ma omma ello sees neid mitte ennam ei armasta, waid Jesusse Kristusse omma allandiklo, armolisse ja tassase õnnisteggia jälgede sisse astun, ja temma järrel káin omma ello otsani. Kule mo palwe selgest armust, Jesusse Kristusse mo armisa Issanda ja õnnisteggia párrast, Amen.

Üks Palwe, kui sa tahhad hästi, ja hinge kasuks Jesusse laua jure tulla.

S! armas Issand Jesus Kristus, mo hinge karjane ja õppia, sinna olled ütelnud: minna ollen se ello leib, kes minnust sööb, sellel ei pea náлга ollema, ja kes minno sisse ussub, sellel ei pea ial janno ollema. Minna tullen so jure, ja pallun allandikkult, et sa tahhaksid mind walmistada õigeks woõraks sesinnatse taewalikko õhtosõmaia jure, ja mo hinge rõmustada, ja õige tee peäle juhhatada. Anna mulle armo minno pattud süddamest ja tõeste tunda ja kahhetseda, ja ehhi mind se õige usso pulma-ridega, et minna se läbbi woiksin nõuda, wastowotta ja hoida, mis sinna omma kannatamisse, surma ja üllestousmisse läbbi mulle olled saatnud, et ma nenda woiksin õige woõras so laua jures olla. Anna minnule üks südda, mis allandik on, ja pea leppib, et ma heal meel andeks annan neile, kes mind kaetsewad ja wihkawad. Kitku mo süddame seest keik tiggendusse ja wihha jured, ja istuta mo hinge sisse armo ja hallastust, et minna keik innimesed sinno párrast armastan. Sinna olled isse ütelnud: Saigedele lähhäb arsti tarwis,

wis, ja mitte terwettele. Minna waene ollen haige, aita ja te mind terweks hinge polest. Sinna ütled: Tulge minno jure teik, kes teie ollere koormatud ja waewatud: minna tahhan teile hingamist sata. Oh armas Jummal! ma ollen mitme pattoga koormatud, wötta neid minnult ärra, ja peästa mind sest patto koormast: ma ollen rojane, puhhasta mind: ma ollen pimme, walgusta ja te targaks mind: ma ollen waene, te minno hinge rikkaks: ma ollen ärrakaddunud, otsi mind: ma ollen patto läbbi hullamoistetud, te sinna mind õnsaks. Mo kallis hinge peigmees, Jesuke! peästa mind mo ennese tahtmissest ja wötta mind omma holeks, sest sinno sees woin ma ellada, isseenneses surren minna; sinno sees ollen ma õige, isseenneses ollen ma pattune; Tulle sinna mo jure, ja anna minnule omma armo, ello, õigust, heldust ja hallastust. Oh! kallis Jesuke, mo hing on sinnota surnud, te sedda ellawaks, temma on haige, te sedda terweks: mo südda on paljas teikist häist kumbedest, täida sedda õige usso, armastusse, allandusse, pühha himmude ja teikide hea kumbedega, et ma woiksin nenda, kui sinna tahhad, omma hinge ette murretieda sinno jurest ilma kawwalusseta teige pattude wasto abbi otsida, ja nenda woiksin iggawest sinno jure jada, kui sa ollid ütelnud: kes minno lihha sööb ja minno werd joob, se jääb minno sisse, ja minna temma sisse, ja ma tahhan tedda üllesärratada wiimisel päwal. Walmista mo hinge nenda, armas Jõsand Jesus Kristus, omma kalli kannatamisse, surma ja üllestousmisse pärrast, Amen.

Üks teine Palwe.

SH! minno armas kallis Önnisteggia JESUS Kristus, ma tännan sind süddamest, et sinna mind omma kibbeda surma ja kannatamisse läbbi kalliste olled lannastanud, ja sesinnatse sure armo mällestusseks ühhe õhto, sõmaaiia seädnud. Ürra lasse mind agga korra pärrast ühhe holeta süddamega omma lauale tulla, sest et se, kes omma rummalusse ja holeta patto ello sisse tahhab jada ei sa kasso sinno lauast, waid sööb ja joob ennesele suremat hullatust. Sepärrast walmista minno süddant, et ma omma patto-hädda ja süddame kurjust woiksin öiete tunda, süddamest kahetseda ja wihkeda ja sinno kääst abbi ja wägge patto wasto otsida, ja nenda sesinnatse armo sõmaaiia läbbi omma usko kinnitada, sinno risti bea melega ennese peäle wötta iggapäaw, ja so tahmissse järrele ellada, kuni ma sinno au-riki sinnoga vallest vallesse ühte saan. Kule mo waese palwe omma lõpmatta armo pärrast, Amen.

Õhtaminne, kui sa Jesusse ihho saad.

SH! terre tullemast, armas Jesus omma pühha ihhoga! sesamma söötko ja tehko mind ka pühhas, ja jägo iggaweste minno jure, Amen.

Ellik.

Jesand Jesus, sinno pühha ihho kinnitago mind, ja hoidko mind õiges uskus iggawesseks elluks, Amen.

Õhtaminne, kui sa Jesusse werd jood.

SH! terre tullemast, armas Jesuke, omma kalli werrega; sinno werri pesto mind puhtaks teigest minno pattust. Ma tännan sind, et sa olled

olled mo jure tulnud; ja nüüd iggaweste ka minno sisse, Amen.

Ellik.

Issand Jesus, sinno kallis werri kinnitago mo nõdra usko iggaweseks elluks, Amen.

Uks Täanno, kui sa olled aufaste
Jesusse Laual olnud.

DH! armas Issand Jesus Kristus, ma tannan sind süddamest, et sinna mind omma kalli ihho ja wärrega olled sõõtnud ning jootnud. Ma tannan sind keige sinno armo eest, et sa minno heaks olled innimesseks sündinud, mo pattude parrast surma wasto wõitelnud ning werd higgistanud. Ma tannan sind ka keigest süddamest, et sinna mo sü parrast wõtsid kannatada keik hädda, waewa abhastust, hawad, teotust ja naero, kibbeda kibbowitsa kroni ja muud wallo, et sinno wasto filmi süllitati, et sind risti lödi ja hirmsaste surmati. Ma tannan sind keige hea eest, mis sinna mulle se läbbi olled saatnud. Sa olled minno heaks teinud, mis Jummalal kange kääst moistis ja käästis, ja olled mo patto süüd maksnud, taewase Issaga mind leppitanud ja nenda minnule saatnud pattude andeks andmist, iggawest õigust, pühha Waimo abbi ja iggawest ello. Keik sedda head tahhad sa omma kalli öhto sõmaaial läbbi minno mele tulletada. Kuida olleksid sinna armas Issand Jesus, minnule woinud kallimat armo panti anda? Anna mulle armo, et ma sedda head ial ei unnusta: sinno pühha ihho ja werri pühhitsego ja õnnistago mo ihho ja hinge, peäsko mind keigest rummalussest ja hoidko mind alati:

lati feige pattude eest. Armas, helde õnnisteggia, ella sinna mo sees, ja sata wälja mo süddame feest feik furjad patto kumbed, et minno südda üksipäine sinno hone woiks olla. Sinna kihlad ennast mo hingega, ja tõstad sedda kunninglik-fuks emmandaks, sepärrast et sünni mulle mitte ennast pattude ja roppo eüo orjaks anda, ja kaduma patto rõmo läbbi sedda suurt au kautada. Eh hita mo hinge waimolikko eh teega, kange usfo, tullise armastusse, põllewa lotusse, kalli allandusse, pühha kannatusse, tassase mele ja süddamelikko palwega, et minna sind üksipäine, armas Jesus, iggatsen, ja sinnoga ühhes ollen, sõgo eh jogo, maggago eh walwago, ellago eh surrego minna. Olle minno sees, et ma woiksin sinno sees olla, sinnust räkida, laulda, ja allati sinno peäle mõttelda, õige usfo sees siit ilmast ärrelahkuda, wiimsel päwal rõmoga üllestousta ja iggawesse rõmo sisse sada, Amen.

Üks Palwe pärrast pühha Ohto = sõ =
maega, misga meie ello parrandamist
pallume.

SH! minno kallis õnnisteggia, Jesus Kristus. aita nüüd, et sinno pühha ihho ja werri mulle woiks tulla ja siggida mo ello parrandamiseks. Sinna, oh armas Jesus! kes sa olled pühha, õige, wagga, helde ja armolinne, tulled mo waese pattuse jure; anna omma armo, et ma sinno läbbi nüüd ka woiksin sada pühhaks, õigeks, waggaks, ja armoliseks, et ma rammo ja wägge saan, nenda ellada, kui sa olled ellanud, ja

ja et ma kân sinno jâlge sees. Anna mulle üks nisuggune südda, mis sind kardab, üks nisuggune tahtminne, mis sinno tahtmissse järrele on, üks hing, kenne sees sulle, oh armolinne Jesuke! woiks asset olla. Anna, et ma sinnust kinnipean, et sa mulle omma's jääd. Oh! mo hinge peigmees, aita, et ma sulle nüüd ellan; ella sinna minno sees, te omma tõ minno sees. Eh hita mo süddame pühha kartusfega, mo hinge tullise armastusfega, mo mele ja mõtte tõssise allandusfega, et ma ma ilma asjad ärrapõlgan, ja jummalikko asjade järrel iggatsen, patto wihtan, ja õigust armastan. Kitku mo süddame seest ärra liga peatoidusse murret, lihha, himmo, silma himmo ja kõrk ello, sesinnatse ilma lusti ja rõmo, ja keik liggajulgust. Istuta agga minno sisse keiksuggused pühhad kumbed ja joned. Hoi minno su, et temma wallet ei rāgi; mo silmad, et nemmad tühja peäle ei wata; mo kõrwad, et nemmad ühtegi nurjatumat sanna, egga härwitumaid, ei jõlledaid kõnnesid, egga naljabeitmist ei kule; mo käd, et nemmad kurja ei te; mo jallad, et nemmad patto tee peed ei kõnni; ja keik minno liikmed, et nemmad sedda takka noudwad, mis hea on, ja et ma sedda wiisi sinno läbbi, oh helde Jesuke! keigest pattust lahti ja iggawesti õnsaks saan, Amen.

Üks Palwe, misga pallutakse, õiget ja tõssist Usko.

REigewäggewam ja armolinne Jummal, ma kaeban ja tunnistan sulle, et minno südda omma

ma pattuse sündimisse lãbbi koggone on ärrarik-
kutud, temma on uskmatra, ilma lotusseta, ja on
merre laenede sarnane, sest et ta ikka kaksipiddi
mõtleb. Sest tulleb se, et ma polle sinno pũhha
sanna õiete wastowotnud, egga se peãle lootnud.
Anna, armas Jõsa, sedda patto mulle andeks,
ja ärra nuhtle mind mitte, nenda kui sa olled
ãhwardanud, et need peawad ärranetud ollema,
kes inimeste ehk mu asja peãle lootwad. Et
agga inimenne isseennesest ei woi Jummalaga
mele pãrrast olla, siis kallun minna, helde Jõ-
sand, te puhtaks mo sũdda õige usfo lãbbi keigest
kaksipiddimõtlemisest, ebba, ussust ja tũhjust lo-
tussest, et ma mitte inimeste egga ma, ilma au-
ja rikkusse peãle ei loda. Gũta mo sũddames se
õige usfo, et ma sind õppin õiete tundma, sinno
sanna uskma, ja kindla lotusfega wastowõtma,
mis sa olled ommast armust Jeesusse Kristusse
lãbbi tootanud. Ärra põlga mo nõdra usko
mitte ärra, waid kãswata ja kinnita sedda.
Ärra murra sedda rõhhutud pillirogo, ja ärra
kustuta sedda suitsejat tahti mitte koggone ärra.
Oh Jeesus Kristus! Jummalaga Noeg, sa keige-
illusam hinge peigmees, kihla ennast usfo lãbbi
mo waese hingega. Jã sinna minno sisse, sest
sa olled usfo lãbbi minno pãrrast, ja keik, mis
sa olled teinud ja kannatanud, tulleb minno
heaks. Oh pũhha Waim! mo õppia ja juhha-
taja, sada sinna mind Jummalaga jãlle õhte
usfo lãbbi; põra mind jãlle ümber temma pole.
Jstuta mind Jeesusse Kristusse sisse, et ma kui
õks taewane taim temma sees hakkã kãswama
ja temmast rammo ja wãgge saan. Uenda need
jum-

jummalikkud kumbed minno sees, ja te mind us-
so läbbi ueks lomaks. Urta lasse mind muud üh-
tegi möttelda, råkida egga tehha, kuid sedda üks-
päinis, mis ussust tulleb. Rinnita mind, et ma
usso sees kurrati, ma ilma ja omma pattuse lih-
ha kiusatusse wasto seisan, nenda et ma woi must
nende peäle saan, ning sel wisil keelmatta Jum-
mala rikis ellan, ning õnsaks saan, Amen.

Üks palwe, mis sees meie süddame-
likko armastamist Jummal ja omma
liggimesse wasto pallume.

S Eide ning armolinne Jummal, oh! kui külm
on minno südda, kui tühi on temma sest
jummalikkust armastussest. Küi ma armastan,
parrago Jummal! sedda kurja ma ilma ja tem-
ma kumbed ja wisid. Ei ma armasta isseennast
mitte nenda, kui sa olled käänuud, waid omma
kurja süddame nou andmisse järrele. Mi kur-
jaste ollen ma waene ärrarikutud, et ma sedda
armastan, mis mind hukka satab, agga sind,
minno helde Jummal, ei moista ma mitte ar-
mastada keik ülle asjade, egga omma liggimest
kui isse ennast. Oh! anna mulle sedda rasket
patto andeks, et hirmus nuhtlus mitte ei tulle
minno peäle, mis so sanna sees on kirjutud, et
se peab ollema ärranetud, kes Jესust Kristust ei
armasta. Tulle siis mulle appi, oh helde Jესa!
ja kustuta ärra minno sees keik armastamist,
mis sinno kääst ei tulle. Urta lasse mind siis
mitte armastada sedda ma ilma egga ühtegi
sest, mis seäl sees on. Süta agga mo sees
sedda

sedda pühha armastusse tullokest, et ma sind
 hakkas keigest süddamest ja ülle keige asjade ar-
 mastama, separrast et sa olled keigeilusam, keige-
 parras, ja keige-maggusam, et sa olled armas-
 tusse hallikas, ja heldus, pühhitsus ja õigus
 isse. Olgo siis minno hing, südda, meel ja
 moistus sinno parralt, et ma ühtegi ei mõtle,
 tunne, moista, tahha egga te, kuid ükspäinis
 sedda, mis sinno tahtmisse ja mele parrast on,
 ja sinno Waim minno sees wottab teha.
 Lasse mind so armastamisse parrasti mahhajät-
 ta sedda, mis so tahtmisse järrele ei olle, nen-
 da et ma hea melega keik hädda ja waewa
 kannatan. So armastamine tommago mind
 ennese jure, et ma sinnoga ühte saan ja igga-
 weste ka ühte jään, et ma järgeste sinno peä-
 le mõtlen, sinnust rāgin ja sinno järrele iggat-
 sen. Agga, armas Issa, et ükski ei woi sind
 armastada, kui temma liggimest ei armasta,
 siis täida ka minno süddant armastusse ja hel-
 dussega omma liggimesse wasto, et ma tedda
 armastan kui isseennast. Alita siis, et ma om-
 ma liggimessele head sowin; temma eest pal-
 lun, tedda mainitsen, nomin, rõmustan ja
 keiksuggust head temmale teen, ja ennast hoian,
 et ma temmale ühtegi pahhandust ei anna.
 Urra lasse mind mitte ükspäinis neid armas-
 tada, kes mo head sõbrad on, ja mulle head
 tewad, waid olle mulle armolinne, ja sata
 omma pühha Waimo läbbi sedda meelt, et
 ma neid ka armastan, kes mo waenlased on
 ja mulle kurja tewad. Alita, helde Issa, et ma
 neile hea melega andeks annan, nende eest pal-
 lun,

lun, ja head neise teen, nenda et nemmad mo
 heategagemiste läbbi saa: sid ärrawoidetud. Keif
 sedda head te mulle helde Jummal, omma sure
 armo pärrast, Amen.

Uks palwe, mis sees meie pallume
 Kannatusse ehk ühhe kannatlikko süd-
 dame pärrast.

S! armas Issand, Jesus Kristus, sa olled
 se kannatlik Jummal Ta!, kes hädda, wae-
 wa, teotust, surma ja risti surma inimeste
 pärrast kannatanud, et sa se läbbi meile saat-
 sid iggawesse rahho ja rõmo. Ma pallun sind
 süddamest, et tulle minno sisse ja õppeta mind
 ka kannatlik ollema, sest et minna ei tahha mitte
 hea melega so risti ennese peäle wõtta; waid
 ma tahhaksin küt enneminne omma kurja süd-
 dame nou järrele ellada, et ma saaksin siin ilma
 peäl rahhul olla, ja et mo kassi aial kko asjade
 sees woiks hästi läia. Mis pean ma ütlima?
 ma ollen rummal, ja ei woista, mis mulle
 heaks tulleb. Sinna agga sa tru Jummal,
 olled se keigetargem Issa, ja moistad lapsi kas-
 watada. Urgo sündks siis mitte minno taht-
 minne, waid te sinna minnoga nenda, kui sa
 iese tead mulle hea ollewad. Kinnita mind,
 et ma keif sinno kääst wastowõttan ühhe kan-
 natlikko süddamega, ja et ma sinno wasto ei
 nurrise. Aita mind omma armoga, et ma
 sind ilma lamwalusseta tännan, kui sa mind
 omma ristiga ennese sarnatseks wõttad teha.
 Oppeta mind meles pidama, et ühtegi ei woi
 mulle ilma sinno tahtmiseta sündida. Lasse

mind keige hädda ja waewa sees siiski rõmus
olla. Keigeennamiste pallun minna, helde Je-
suke! sinno läest, hoia mind, et minna mitte ei
sõima, kui mind sõimatakse, et ma mitte wasto
ei lö, kui mind lüakse, et ma mitte kurja ei
maksa kurjaga; waid anna armo, et ma sinno
tahtmisse parrast keik kannatan tassase melega,
ja ennast weel surema risti, teotusse, waewa ja
ahhastusse arwan wäärt ollewad. Nõmusta
mind sel aial omma kannatusse läbbi, ja te mind
omma risti läbbi pühaks ja puhtaks keikist pat-
tust, ja iggaweste õnsaks, Amen.

Ühhe haige innimesese Palwe.

Dh! helde ja armolinne Jummal, sulle tun-
nistan minna ja taeban, et minna ep olle
tännini nenda mitte ellanud, kui sinna omma
fanna sees olled käsnud; waid ma waene ollen
omma kurjade himmude järrel ellanud. Oh!
mis kurb on mo südda, et ma nisuggune ollen
olnud. Separrast tunnen minna ka, et sa õi-
gusse parrast sedda haigust olled mo peäle pan-
nud, et ma pean omma patto hirno ja hädda
õppima tundma, ja sinno läest abbi otsima.
Sa õige Jummal moistad kohhut mo peäle, et
mind ma-ilmaga ei pea hukka moistetama. Sa
tulletad mo mele sesamma haigusse läbbi, et ma
surrelik ollen. Peästa mind helde Jsa, enne
kui ma surren, minno patto häddast. Õns se
so pühha tahtminne, et ma pean haige ollema,
siis sündko sinno hea tahtminne. Hoia agga
mo hinge kurjade kiusatuste eest. Olgo se haigus
minno

minno hingehõõs ja rohõõs, et mo hing fests parramaks saaks. Hõõia mo süddame, meie ja mõtted Jummalahõõ sees. Oh! heida armo minno peäle, fests sa olled mo Eõõja, ärra rikkõõ omma waest loma. Kui se haigus ep olle surma tõõbbi, siis aita mind, ja anna mulle surest armust mo endist terwist jälle, fests ma ollen rammoto. Oh! sa Jummalahõõ Poeg, Jesus Kristus, wõtta sinna mind isse arstida; wõt henda mo wallo ja parranda mind omma pühha hawade läbbi. So pühha kannatus ja surm olgo mulle ello rohõõs. Ous agga, armas Jummal, sinno tahtminne, et sa mind se haigusse läbbi tahhad fests kurjast ilmast ärrakorristada, oh! siis aita mind omma pohjatuma armo parrast, et ma õnsaste süit ärralähhän ja nenda surmaga woitsen, et ma sedda ärrawoidan, Jesusse Kristusse surma ja surma woitlemisse parrast, Amen.

Tänno-Palwe, kui üks haige omma terwist jälle kätte sanud.

Armolinne Jummal, mo helde Issa, minna tännan sind keigest süddamest, et sa mind olled karristanud, ja mulle hirmsõõ annud mo pattude parrast. Sa olled armolinne olnud, et sa mind mitte surma kätte ei olle annud. Nüüd olled sa mulle weel aega annud ennast pattust pööõda. Aita siis, helde Issa, et ma ue terwisfega ueste haffan ellama pühha ja puhta ello sees. Sinno pühha Waim ellago

nüüd minno sees; temma wallitsego mind, et ma teps ma ilma wisid ei armasta; waid et ma woiksin sinno omma olla, ja so tahtmisse järrele ellada. Se ka terweks mo waese hinge, ja hakka isse seäl sees ellama, nenda et ma jälle sinno sees kossun ja wäggewamaks saan ussu, armastusse ja kannatusse sees: siis tahhan minna sind, Kolm, ainus Jummal, iggaweste lita ja tännada, Amen.

Uhhe haige innimesse Palwe,
kui surm liggi jouab.

DS! sa iggawenne Jummal, üks hallastusse Issa, et hallasta mo waese peäle, nenda kui üks issa omma laste peäle hallastab. Mõt-
le se sanna peäle, mis sa olled ütelnud; minno hallastus on suur. Mõt-
le se peäle, et so armast Boeg Jesus Kristus minno pärrast on innimes-
seks sündinud. Mõt-
le se peäle, et so omma ainofündinud Poia olled annud, et leik, kes temma sisse ussumad, ei pea hukka sama, waid et iggawenne ello neil peab ollema. Misugguse ussu sees tullen minna sinno jure ja pallun sind: hallasta minno peäle omma armsa Poia pärrast. Ma annan omma hinge sinno kätte, pärra sinna sedda: ärra arma mo patto mitte mulle süüks. Heida armo minno peäle, ja wotta mind wasto omma's lapses. Oh Issand Jesus Kristus! mo kallis hinge peigmees, wotta mind ülles omma maiasse, mõt-
le omma surma hädda peäle, ja aita mind mo surma häddas, et ma sind ärra ei unnusta. Olle sa mo südda-
mes

mes ja meles, ja aita mind nenda surmaga
woitelda, et ma sedda ärrawoidan. Oh! min-
no tru karjane, ärra jätta omma lammast mah-
ha, kelle pärrast sa olled omma ello jätnud.
Ossi mind weel omma armoga, ja kui sa mind
saad leidnud, siis wi mind omma Parradisi sisse.
Oh pühha Waim! mo ainus abbimees keige
mo hädda sees, tulle nüüd appi, kinnita minno
usk, ja ärra lasse sedda mitte ärrakustuda.
Hoi mind kurja waimo kiusatusse eest, ja ärra
lasse mind mitte surma hirno tunda. Kui löp-
peb ärra mo meel ja moistus, siis õhka sinna
lõymatta minno süddames, ja rõmusta mind
ühhe õnsa surmaga Jესusse Kristusse kannatus-
se, wallo ja surma pärrast, Amen.

Palwe keigesugguse Hädda Nial.

Arnas Jēsand Jummal, keik on õige, mis
sinna teed. Sa olled meile tunnistanud,
mis meile õnne ehk hukkatust, ello ehk surma,
head ehk kurja satab, et meie piddime targaks
sama, ello ja head takkanoudma, sind armas-
tama, ja sinno sanna kuulma. Agga meie olle-
me, parrago Jummal, kurja armastanud, ja
head ärrapõlgnud, ja nenda wasto õksa teinud,
et meie so pühhas tahtmisest ei olle holineud,
waid omma kurja meelt möda ellanud. See
pärrast on sinno kõhhus õige ja pühha, et sinna,
armas Jummal, keik sedda willetsust meie nuht-
lusseks ja ka meie heaks ja hinge parrandamis-
seks meie peäle olled saatnud. Sind, oh helde
Jummal! olleme meie wihhasianud omma kur-
ja

ja kumbede ja teggudega, ennamge kui meie wannemad. Mis siis inimessed ommas ellus nurrisevad? iggaüks nurrisego omma pattude wasto, kiusago ja katsugo omma ello ja tööd, ja nenda tõstke ommad süddamed ja käd Jummal pole ja üttelgem: Meie, meie olleme patto teinud ja sannakunsmatta olnud, sepärrast ey olle sinna, õige Jummal, nüüd mitte armo heitnud, waid olled omma wiikka meie peäle otsego wäljawallanud. Oh Jssand! meie tunnistame omma endise kurja ello, ja häbbendamme ennast omma efsitusse pärrast; sest meie olleme kurjaste patto teinud; meil on wägga paljo süüd, meie olleme nuhtlusse wäart, sest et meie olleme kõrwaile lainud se tee peält, mis sinna meid olled käästnud, ja sepärrast on sefinane suur hädda meie kaela peäle tulnud. Oh armas taewane Jssa! meie tunnistame sinno ette omma ja omma wannematte pattud ja jummalakarimatta ello, ja pallume sind süddamest, anna meile armo, et meie neid woiklime õiete tunda, kabhetseda, ja wiikada. Heida armo meie waeste peäle omma sure hallastusse pärrast, nenda kui sinna enne olled andeks annud, et meie same sinno suurt armo ja wägge nähha. Sinna olled tootanud, ja ütelnud: Jssand on kannatlik, armolinne ja ustaw, temmal on wägga halle ja ärras meel; temma annab andeks keik sülleastmissed ja pattud. Sepärrast kule nüüd meie palwe, armas Jssand Jummal, ja olle meile armolinne; ehbita jälle ülles, mis on ärrarikkutud, ja parranda meid. Põra omma wiikka ärra: ja ärra lasse sedda mitte eddasi

eddasi minna. Wortu meid waggaks ja püh-
haks tehha, et meie jouaksime süddamelikko pal-
wega keik hädda ja kahjo meie peält ärrakäända.
Põra ennast jälle armoga, helde Jummal
meie pole, ja olle omma sullastele armolin-
ne, Jesusse Kristusse meie õnnisteggia pär-
rast, Amen.

Palwe Sõe ja Waeno Aial.

Selle kolm-aino Jummal, Issa, Poia, ja
pühha Waimo nimmel, Amen.

Amad innimesed, et Jummal Issand ei olle
mitte ükspäinis käsknud palwet tehha, waid
ka omma kalli ja tõssise tootusse pärrast hädda
aial tõeste tahhab aidata, kui palwe süddamest
tulleb; sepärrast on wägga tarwis, et meie sel-
sinnatsel kurwa ja häddalisse aial süddamelikko
palwega temma käest abbi otsime, tedda keige-
sugguste heateggemiste eest süddamest tänna-
me, ja wägga pallume, et temma armust wõt-
taks ommad heateggemised kaswatada, ja
keik nuhtlused, mis meie kül wäärt olleme, är-
rakäända. Sepärrast üttelgem su ja süddame-
ga Prohwetil Danieli ramato ühheksamast pea-
tükkist 4. 19. salm.

Oi! Oi! Issand! sinna suur ja kartusse
wäärt Jummal, kes seädust ja heldust hoiab
neile, kes tedda armastawad ja temma käskud
pidawat. Meie olleme patto ja üllekohhut tei-
nud, ja õolaste ellanud, ja wastopannud, ja
so käskudest ja so kohtoseädussist ärralabkunud.

Ja meie ei olle mitte so sullaste, nende prohwetide sanna wõtnud kuulda; kes sinno nimmel meie kunningatte, meie würstide, ja meie wanne matte wasto rääksid, ja keige se Ma rahwa wasto. Sul, Isand, on õigus, agga meil on häbbi silmis, nenda kui tänapä on, Juda meestel, ja Jerusalemma rahwal, ja keigel Israeil, mis liggi ja kangel on keige made sees, kuhho sa neid olled ärralütkanud nende wallatusse pärrast, mis nemmad so wasto teinud. Isand, meil on häbbi silmis, meie kunningattel, meie würstil, ja meie wannemil, et meie so wasto patto teinud, Isandal meie Jummal on hallastus, ja andeksandmissed, ehk meie kül temma wasto olleme pannud. Ja meie ei olle mitte wõtnud. Jehowa omma Jummalahäält kuulda, et meie olleksime läinud temma kässo, õppetusse sees, mis ta meie ette pannud omma sullaste nende prohwetide läbbi: Waid keik Israel on sinno-ülle kässo, õppetusse läinud ja ärralahõunud, et nemmad ei wõtnud so heält kuulda; sepärrast on meie peäle wäljawallatud se saaraminne ja wanne, mis Jummalasullase Mosesse kässo, õppetusse ramatusse on kirjotud, et meie temma wasto patto teinud. Ja ta on tõeks teinud ommad sannad, mis ta rääkinud meie peäle ja meie kōhto, wannematte peäle, kes meie peäle kōhhut moisisid, et ta meie peäle suurrt õnnetust pididi saatma, missuggust ei olle sündinud keige se taewa al, nenda kui Jerusalemmas sündinud. Kui Mosesse kässo, ramatusse kirjotud, nenda on keik se õnnetus meie peäle tulnud; agga meie ep olle mitte Jehowa omma

Jum

Zummala palwet allandlikkust pallunud, et meie olleksime ommast üllekohto wiisidest pöörnud, ja sinno töt tähhele pannud. Sepärrast on Jehowa wapper olnud se õnnetussiega, ja sedda meie peäle saatnud; Sest Jehowa meie Zummal on õige keige omma teggude sees, mis ta teinud, et meie temma heält ei wötnud kuulda. Ja nüüd, Isand meie Zummal! kes sa olled omma rahwa Egiptusse maalt wäljatonud tugewa käega, ja ennesele nimme teinud, nenda kui on tännapä: Meie olleme patto teinud, ja dälaste ellanud. Pöörgo, pallun ma, Isand! so wiyhastus ja so tulline wiibha so liinast Jerusalemmast taggasi, ja so pühast mäest, keik so suurte õigust möda: Sest meie pattude, ja meie wannematte üllekohto teggude pärrast, on Jerusalem ja sinno rahwas teotusselks saand keikite, kes meil ümberkaudo on. Ja nüüd kule, meie Zummal! omma sullase palwe, ja temma allandlikkud pallumissed, ja Isanda pärrast lasse omma palle paista omma pühha paiga peäle! mis on ärrahawwitanud. Pöra, meie Zummal! omma kõrwa, ja kule, te ommad silmad lahti, ja wata meie sure ärrahawwitamisse ja se liinna peäle, mis peäle so nimmi on nimmetud: Sest meie ei heida mitte omma sure õigusse pärrast omma allandlikkud palwed so walle ette mahha, waid so wägaa sure hallatussesse pärrast. Isand kule, Isand anna andeks, Isand panne tähhele, ja te sedda, ärrawimi mitte, issi ennese pärrast, mo Zummal! sest so nimmi on so liinna ja so rahwa peäle nimmetud.

Palwe Rahho parrast.

SH! Issand, Jesus Kristus, sinna iggawen-
 ne nou, ja rahho = andja, sa olled meile wai-
 molikko rahho saatnud; se eest olgo sulle, Issa
 ja pühha Waimoga litus ja tänno iggawest.
 Sa olled meid siit sadik aialikko rahhoga õnnis-
 tanud; agga meie ei olle sedda sinno suurt hea-
 teggemist mitte nenda, kui kohhus on, moist-
 nud, egga sulle se eest au annud, waid se läbbi
 mitmel wisil holetumaks lainud. Separrast on
 ta sinno wihha meie peäle õige, et sa meid sõa
 ja arowalikko waenoga nuhtled. Anna meile,
 oh Issand Jesus! andeks meie tannamatta
 kumbed ja keit muud pattud, misga meie sind
 olleme wihhastanud, ja näita meile omma kalli
 armo, sest et sinna olled nende abbimees, kes so
 peäle lootwad. Wata meie ei loda mitte om-
 ma raud = ehk sõa = riistade peäle, sest keikide in-
 nimeste abbi on tühhi. Agga sinna wäggede
 Issand, olled meie abbi, sa keigewäggewam
 sõddamees ja kaitsta hädda sees, sinnoga tahha-
 me meie ommad waenlased mahhalua, ja sinno
 nimmel tahhame jalge alla tallada neid, kes
 meie wasto pannewad. Anna meie sõawäele
 õnne ja woimust merre ja Ma peäl. Wotta
 omma armo hoiaks meie armolikt Keisri, et tem-
 male ühtegi kahjo ei juhto. Anna temmale õn-
 ne, so parram lassi linnitago tedda, et ta sin-
 no wäe läbbi omma waenlaste peäle woiks sa-
 da woimust, ja sinnu se eest au anda. Hoi-
 redda kui silmaterra keikide sallaja tallakariusa-
 miste

miste ja arwalikko peäletullemisse ja kahjo eest. Anna temmale woimust, ja sada temma nouud korda, ja kauta ärra meie waenlased so wägge wa kae-warre läbbi, ja lasse nende nouud tühja miina. Oile üks tulline müür meie Ma ja linna ümber, ja lasse ommad pühhad inglid ühhe leri meie ümber tehha, et ei sa meie liggi ühtegi kahjo egga willetsust. Juhhata meid sinno nouu järrele, ja wotta meist armust wasto. Ja et sinna üksi sesamma olled, kes sädale keiges ma-ilmas teeb otsa; sepärrast lasse omma rahho mõteted meie, ja keise omma risti-koogodusse peäle paista. Anna keikile kunningattele, ja üllemattele moistlikko süddant, et nemmad õppiwad moistma, mis suggune suur ja kallis warrandus rahho on, et nemmad sedda sure hõlega wottaksid nouda. Juhhata nende süddamed, sest need on sinno kões, et nemmad wotwad ussinad olla leppitama ja rahho teggema. Onnista ka keik nouud ja mõteted, mis selle pärrast petakse. Anna oh Jssand, rahho omma male, õnne ja abbi keikile seisustele, et meie sind, kes sa olled armastamisse ja rahho Jummal, siin keelmatta woime tenida, ja wimal's pärrast sedda ello se iggawesse ja taewalikko rahho sinno jummalikko au sees otsata nähha ja tunda, Amen.

Meil anna rahho armoga, Oh Jummal! meie aial, kes meie eest woib sõddida, Ep olle ükski maial, kui üksnes sinna Jummal.

Lasst meie Ma-wallitsejal Head wallitsust ka olla, Et woime rahho temma al Ja hinge toidust sada, Sind, armas Jummal! karta, Amen.

Palwe Nälja Nial.

DH! Feigewäggeram, armolinne Jummal,
 sinna ütled: kui minno rahwas tahhaks
 minno sanna kuulda, ja minno tede peäl káia,
 siis tahhaksin minna neid feige parranta nisso
 ehk wiljaga söta ja meega neid táita. Sinna ol-
 led ka feik Ma wilja Zesusse Kristusse lábbi õn-
 nistanud, ja selgest armust murretsenud, et maad
 ja põllud mis pattude párrast peaksid ohhakaid
 ja kibbowitso kaswatama, peawad head wilja
 kandma; ja sega tahhad sa feik innimesed õppe-
 tada, et nemmad peawad moistma, kui helde ja
 armolinne sinna olled, ja et nemmad peawad
 find ülle feige asjade kartma, armastama, ja
 ükspäinis sinno káest ihho ja hinge hádda sees
 abbi otsima ja sinno káest ükspäinis abbi ootma.
 Et sinna agga ka üks õige ja pühha Jummal ol-
 led, siis olled sa áhwardanud, et sa innimeste
 tännamatta ja holetuma ello párrast neid poua
 ja liamärjaga tahhad nuhhelda, et Ma ei pea
 omma wilja andma, nenda kui kóhhus olleks,
 sepárrast teed sa taewast raua ja maad wasse
 sarnatseks, et õigel ajal ei pea piiska saddama,
 egga Ma õiget orrast kaswatama. Oh armas
 Jummal! sinna olled ka meie pattude párrast
 náлга meie peäle pannud, ja meie olleme ka sed-
 da wáart, sest meie ja meie wannemad olleme so
 head aámid kurjaste villatanud, kórkusse, liajo-
 misse, prássimisse ja mu wallatussega. Oh
 Zesand! anna armo, et meie woiksimise sedda
 feik õiete tunda ja kahhetse. Peásta meid
 árra sest raskest náljast mis meid waewab, ja
 par

parranda meie süddamed, et meie ilmatarowalusfeta kui waggad lapsed sind õppime kartma ja armastama, ja et meie eddasi omma peatoidust tännoga wastowöttame sinno sure nimme kitusfeks ja meie tarwidusfeks, Jesusse Kristusse meie Issanda pärrast, Amen.

Palwe Katko Aial.

D! armolinne, keigewäggewam, iggawenne Jummal, sinna olled ähwardanud, et sa innimesse patto pärrast hirmsa katko-többe nende peäle tahhad läkkitada. Meie tunneme nüüd sebda rasket witsa, mis meie omma rummala ning holeta elloga ennese kaela peäle olleme saatnud; ja tunnistame sinno ette, et so lohhus õige ning pühha on. Sepärrast pallume meie sind süddamest, et sa tahhaksid meie peäle armoheito, ja meid õppetada õiete tundma, et meie iggawesse hukatusse wäärt olleme, ja et sa sesinnatse sure hirmo läbbi tahhad patto unnest üllesärratada keik, kes maggawad, ja weelgi sinno armo ilma tarowalusfeta wastowöttwad, ja so armo wasto ei panne. Lasse meid nüüd moista sesinnatfel aial, mis meie kasfeks tulleb, et meie wöttame so pühha Waimo armo läbbi omma pohjatuma hinge hädda õiete tunda, Jesusse Kristusse läest abbi otsida, ja kindlaste uskuda, et temma tahhad ja woib meid aidata. Ja kui sinno nou peaks ollema, et sa meid sesinnatse tõwwe läbbi siit ilmast tahhad ärrakorristada, siis anna meile õiget usko, parranda se läbbi meie süddamed ning puhhasta meid läbbi ja läbbi,

bi, et kui meie õige usso läbbi same ueks sündi-
 nud, meie ka sinnoga so au- riki woikšime sada
 Jესusse Kristusse meie kalli õnnisteggia parrast,
 Amen.

Monningad lühhikesed Laulo: Palwed.

D armas Jēsand Jēfuke!
 Sa olled armas minnule,
 Et sa leik head teinud nüüd,
 Ja ärrawõtnud minno süüd,
 Sa maksid neid käl kalliste,
 Kui peksti sind ni wahwaste.
 Oh! lasse sinno abhastust
 Mo hingel' sata rõmustust,
 Et ussun sedda kindlaste,
 Ja lahkun ilmast õnsaste, Amen.

* * *

üht süddant pattust koormatud
 Ning surest murrest waewatud
 Eoon minna sulle, Jēfuke!
 Se wõtta wasto heldeste,
 Ning hallasta mo waeše peäl',
 Ja surest armust aita weel.
 So surmaga mind leppita,
 So werrega mind looppita;
 Siis ollen pattust peästetud,
 Ja minno südda rõmustud, Amen.

* * *

Mind aita helde Jēfuke!
 Et sulle jouan peage,
 Ning enne pöran kermeste,
 Kui surm mind kiskus äkliste,

Et tänna, iggal aial ka
Ma woiksin õnsast lahkuda.

* * *

Oh Jummal! minno abbimees,
Mind aita armust hädda sees:
Mo süddant põra pattust nüüd;
Ja kauta mo patto süüo.
Ma lodan, Jummal! sinno peäl,
Kui sa mull' jääd, mis tahhan weel?
Sa olled minno Jesuke,
Mo Jummal ning mo wennike;
Sest ollen rõmus süddamest,
Ja kidan sind ka keigest wäest.
Se peäle lodan ikka ma;
Jesús, mo wend, mind arwita,
Amen.

Patto Tunnistus Kirrikus.

Armad sõbrad, wennad ning õed Jesusse
Kristusse sees, et meie nüüd ühhes kous ol-
leme Jummalat sanna kuulmas ning õppimas,
Jummalat omma Isandat keige temma heateg-
gemiste eest tännamas, ja keik pallumas, mis
meil ihho ja hinge polest tarwis on; agga tea-
me, et meie keikide peäl se raske patto koorm on,
kust meie süddamest püame lahti ning puhtaks
sada; siis tahhame meie põlwele mahhalangeda,
ja ennast Jummalat omma taewase Issa ette al-
landada, süddame ja suga ennast waeseks pattu-
seks tunda ning tunnistada, armo ja heidust
temma kääst palluda, ja ühtlase teine teisega
õelda:

Minna

Minna waene pattune inimenne, kes ollen patto sees sadud ja sündinud, ja pärrast keige omnia ello aia pattuses ellus elland, tunnistan keigest süddan est sinno keigewäggewama Jum- mala, omma armisa taewasse Jäsa ette, et ma ei olle sind ülle keige asjade, egga omma liggi- mest kui isfeennast armastahud. Minna ollen, parrago Jummal! monnesarnatsel lombel sinno ja so pühha käsude wasto patto teinud mõtte- de, sannade ja teggudega, ja tean, et minna sepärrast pörgo ja iggawesse hukatusse wäärt ollen, kui sa nenda tahhaksid nuhhelda, kui sinno kange kohhus käsib; ja minno pattud on teninud. Agga sinna, armas taewane Jäsa, olled tootanud armo anda ja hallastada keige waeste pattuste peäle, kes ommast patto ellust ümberpöörwad, ja kindla ussoga so pohjatuma hallastusse ja meie Jäsanda Jäsusse Kristusse kalli lunnastamisse peäle lootwad; neile tahhad sa andeks anda, ja nende pattud neile mitte süüks arwada, mis nemmad ial enne sinno wasto on efsinud, Se peäle lodan ka minna waene pattune, ja pallun sind allandikkult: Olle sinna omma helde tootusse pärrast mulle waesele armolinne, ja anna mulle keik mo pattud andeks sinno pühha nimme kitusseks ja auuks.

Jummal se keigewäggewam ja iggawenne Jäs- sand andko meile omma sure pohjatuma armo ja meie Jäsanda Jäsusse Kristusse kalli lunnasta- misse pärrast keik meie pattud andeks, ja andko meile armo meie pattuse ello parrandada, et meie temma kääst iggawest ello same, Amen.

Kirriko: Palwe pärrast Tutlust.

SH! ellaw, keigewäggewam ja iggawenne Jummal, meie Issanda Jesusse Kristusse Issa, keige asjade Eoja ja kaitšia, sind, sinno Eoja ja pühha Waimoga pallume meie süddamest; hallasta meie peäle omma armsa Eoja kalli lunnastamisse pärrast, kedda sinna omma immelikko nou läbbi ohwriks meie pattude eest ning wahhemehheks sinno ja meie wahhele seie ilma olled läkkitanud, et se läbbi so õige wihhamailma ilma patto peäle, ja ka sinno suur heldus meie wasto pididi nähtama. Pühhitse ja wallitse meid keik pühha Waimoga; koggu, juhata ja kinnita omma risti-rahwast, ja anna meile armo, et meie so õnsaksteggewa sanna järrele õige usso ja pühha ello sees woime kindlaste ellada. Eoja ja õnnista meie armsa üllema Wallitseja, meie armolisse Keisriks Praua, kedda sa armust meile Peaks ja kaitsiaks olled pannud. Kaitse tedda, oh Jummal! keige temma tede peäl keige kahjo ja hädda eest, mis temmale sallaja ehk arwalikkult woiks sündida. Kinnita ja kaswata temma rammo ihho ja hinge polest. Lasse temma peäl hingada tarlusse ja moistusse, hea nou ja sinno kartusse Waimo. Walgusta temma südda, et temma omma riki ja rahwast jouaks õiete targaste wallitseda, Kristusse koggodust kaswatada, keige waenlaste peäletullemissed ja kurjad nouud ärrakeelda, ja kalli rahho sees sinno pühha nimme auuks ja temma allamatte heaks kaua ja hästi wallitseda.

Rinnita ja õnnista meie armolisse Keisri-
 [Prau] nouandjad, ja keik, kedda temma on
 pannud kohto ja muud asjad selletama. Hoia
 ja kaitse temma sõddawäggi ja selle pealikkud Ma
 ja merre peäl. Anna neile head ja ühhomeleli-
 sed mõtted, et nemmad sedda noudwad, mis
 sinno, sure Jummal aauks, meie armolisse
 Keisri- [Prau], ja keige se rigi kassuks tarwis
 lähbáb. Hoia neid keige se eest, mis kahjuks
 ja pattuks woib tulla.

Põra ärra, oh armolinne Jummal! Keik
 rasked nuhtlused ja willetsused, mis meie om-
 ma pattudega olleme teninud. Anna meile kind-
 lat terwist, siggiwat peatoidust, tõssist armas-
 tust, ja ühtmelelist ello, et meie rahho sees ja
 Jummal meile parrast issekeskes woiksime ella-
 da. Anna ka hea nou keige asjade sees, mis
 tullewad ettemõtta ja tehha, et meie nenda lait-
 matta ello sees woiksime ellada; ja anna meile
 parrast sedda aialikko ello, iggawest rõmo ja õn-
 nistust Jesusse Kristusse sinno Poia parrast,
 kes sinno ja pühha Waimoga ellab ja wallitseb
 ühhes ollemisfes, Amen.

Litania

ehf

Palwe ja Gestralluminne keigesugguse
hävda tees.

(Jesand, heida armo meie peäle rc.)

leitakse Laulo = ramato 309. lehhe küljest.

Palwe Ilma pärrast.

Pallugem Jummalat ka ilma pärrast!

Sharmas taewane Jessa! anna meile sähhär-
dussed ilmad, mis sinna tead meile, weistele
ja wiisale wälja peäl hea ollewad. Onista wil-
ja wälja peäl, hoia sedda poua ja liatwihma eest, ja
keige mu kahjo ja kurja eest; hoia meid nenda ka
sõa ja werreärrawallamisest, katko ja kalli aia eest,
et meie sinno helde armo läbbi woiksimme omma ig-
gapärawast toidust ennestele sada, tännoga wasto-
wõtta omma tarwidusses, ja kui waggad lapsed
sinno meie pärrast ellada, Jesusse Kristusse meie
Jesanda pärrast, Amen.

Pallugem Jummalat ka nende eest,
kes tänna tahhawad Jesusse laua jure
minna.

Sharmolinne Jummal! anna neile armo,
et nemmad woiksid diete moista sedda suurt
waewa, mis meie Jesand Jesus keikide inni-
meste eest on näinud, et temma keiksuggust wae-
wa ja wallo nende heaks kannatanud. Wal-
mistata nende süddamed, et nemmad ilma kaw-
walusseta wõttaksid keik patto tööd kahheiseda,
wihtada ja mahhajätta; sest et meie helde Je-
susse

susse ihho nende parrast hirmsaste on waematud ja temma kallis werri ärrawallatud. Puh-
hasta sinna nende süddamed läbbi ja läbbi, et
nemmad sinno armo öiete woiksid omma mele tulle-
tada, ja temma auuks siin ilmas ellada, et nemmad
ka sest iggawessfest öhto söma aiast woiksid ossa sa-
da Jესusse Kristusse meie Jēsanda parrast, Amen.

Palwe nende haigede parrast.

Pallugem ka Jummalat, n. t. s.

N. N.

S armolinne Jēsand Jummal hallastago
nende peäle nende hädda sees, andko neile
süddamelikko pattust pöörmist, öiget usso kinni-
tust, römüst pattude andeks andmist, puhha
kannatust keige wallo sees, ja nenda tehko tem-
ma nendega, kui ta teab sedda hinge ja ihho po-
lest neile hea ollewad, Jესusse Kristusse meie
önnisteggia parrast, Amen.

Tänno haigede parrast, kes terweks
sanud.

Tännagem ka Jummalat, n. t. s.

N. N.

Kes omma haigusse parrast meie kirriko-
palwes olnud, ja Jummalala armo läbbi
parramaks sanud.

Jummal, kes on rikkas hallastussfest, olgo
tänmatud, et temma meie palwed kuulnud
ja neid parramaks aitnud. Temma piddago
neid eddespidi ühhe hea terwise jures, ja andko
neile armo, et nemmad terwe ihho sees ühhe wag-
ga

ga süddame ja melega omma õnnisteggia auuks
woiksid ellada. Sedda tehko temma Jesusse Kris-
tusse meie kalli Lunnastaja parrast, Amen.

Tänno nende eest, kes parrast omma
lapsewodi kirrikule tulnud.

Tännagem ka Jummalat, n. u. f.

N. N.

Kes parrast omma lapsewodi tänna esimes-
sel korral kirrikule tulnud.

SE helde ja armolinne Issand Jummal olgo
tännatud, kes neid nende lapsewodi aial kei-
ge kurja ja kahjo eest hoidnud ja nüüd jälle nende
terwise jure saanud. Temma andko neile emma-
dele omma rohke armo, et nemmad moista ksid om-
ma head Jummalat õiete tunda ja tenida, ja om-
mad lapsokessed Jesusse auuks ülleskaswatada, et
nendatao wannad ja lapsed Jummalakartusse sees
woiksid ellada, ja iggawesse ello parrast sada Je-
susse Kristusse meie Issanda läbbi, Amen.

Tänno nende eest, kes lapsewodi
sanud.

Tännagem ka Jummalat nende eest, kedda
Jummal nende ihho koormast armolikkult
peästinud ja nore sugguga
rõmustanud.

N. N. eest, kedda Jummal nore poiaga
rõmustanud.

N. N. kellele Jummal nore tütre annud.

SE armolinne Jummal olgo tännatud, kes
neid emmaid nende koormast armolikkult

on peästnud. Temma lasto need lapsokessed nende pühha ristmisse seädust möda illeskasmada, et nemmad omma ello aial kurratit ja keit temma asjad ja kumbed woiksid ärrawanduda, emma Jesust puhta süddamega tenida, ja nende iggawesse ello pärrial's sada. Reed emmad aitko se armas Jummal jälle nende endise terwise jure Jesusse Kristusse pärrast, Amen.

Tänno surnutte pärrast.

Tännagem ka Jummalat n. t. f.

N. N.

Tedda Jummal siit kurjast ilmast on ärrakorristanud.

Se teigewäggewam Jummal, kes tedda omma pühha nou järrele siit kurjast ilmast on ärrakorristanud, andko neile kehadele rahholist hingamist mulla sees, wiimisel päwal ühhe rõõmsa illestousmisi iggawessels elluks. Ka woitko neid, kes nende surma pärrast kurwaks sanud, omma pühha Waimo armoga rõmustada: agga meid keit õpetago temma meles piddama, et ka meie peame surrema, et moistakšime ühhe õnsa surma wasto targaste ennast walmistada, ja ommal aial sestinnatsest waewalisest ilmast õnsaste ärralahkuda. Sedda andko se armas Jummal Jesusse Kristusse se õige surma ärrawoitja pärrast, Amen.

Wahhakulutamisese Sannad.

Mie kōhhus on ka Jummalat palluda, et se abbiello saaks ausaste ja kassinaste meie seas petud, Nkūd.

tahhab

tahhab ennast üks paar rahwast
 tahtwad ennast monni paar rahwast
 abbiello sisse anda, mis mahhakulutakse,
 esimeste }
 teiste } lorda
 kolmate }

Peigmees on N. N.

Pruut on N. N.

Ons nüüd kellelgi middagi nende abbiello was-
 to räkimist, se tehko sedda aegsaste, ja olgo
 pärrast wait. Jummal andko neile omma ar-
 mo ja õnne Jeesusse Kristusse meie hinge peig-
 mehhe pärrast, Amen.

Se Jummalah rahho, mis üllen on
 kui keik moistus, hoidko meie süd-
 damed ja meie meled Kristusse
 Jeesusse sees iggawesseseks
 elluks, Amen.

Monningad Palwed: Laulud,
 mis enne Maria Kiusse Laulo:
 Minno hing auustab wägga n. t. s.
 woib laulda.

Wata Laulo-ramats 104 lehhe küljes.

Kristusse Tullemissse Pühhal.

WAlmistage teed selle Issandale. Hallelu-
 ja! Halleluja!

Ja tehke temma tee-radda tassafeks. Halle-
 luja! Halleluja!

Joulo = Pühhal.

Uks laps on meile sündinud. Halleluja!
Halleluja!

Uks Poeg on meile antud. Halleluja! Halleluja!

Paasto Aial.

Kristus on meie eksitusse pärrast harvatud.
Halleluja! Halleluja!

Ja meie pattude pärrast risti podud. Hallelu-
ja! Halleluja!

Kristusse ülestousmisse Pühhal.

Kristus on surrust ülestoulnud, Halleluja!
Halleluja!

Ja on meile ello jälle tonud. Halleluja! Hal-
leluja!

Kristusse Taewaminnemisse Pühhal.

Kristus läks ülles taewa, Halleluja! Halle-
luja! **J**a istub Jummal parramal kael.
Halleluja! Halleluja!

Nelli Pühhil.

Nellita meile sinno pühha Waimo, Hallelu-
ja! Halleluja!

Kes meie süddamed walgustab. Halleluja!
Halleluja!

Kolm-aino Jummal Pühhal,

ja

Muil Pühhapäiwil.

Naita meile, **J**Sand, sinno armo, Halle-
luja! Halleluja!

Ja anna meile sinno rahho, Halleluja! Halleluja!

Lau-

Laulud, ehk Palwed, mis Altari ees laulakse.

1. Kristusse Tullemisse Pühhade Aial.

Armas Jesand Jummal, ärrata meid ülles patto unnest, et meie walmis olleme, kui sinno armas Poeg tulleb, tedda römoga wasto wõtma ja puhta süddamega sind tenima, sesamma sinno armsa Poia Jesusse Kristusse meie Jesanda läbbi.

2. Joulo Pühhal.

Mie tänname sind, feigewäggewam, armolinne Jummal, et sinna omma armsa Poia meie heaks olled lastnud innimesseks sündida: aita meid nüüd heldeste, et sinno Poeg ka meie süddames waimolikkul kombel woiks sündida, et meie nenda ommast wannast pattusest sündimisest lahti pääseme, sesamma sinno Poia Jesusse Kristusse meie Jesanda läbbi.

3. Neäri Pääwal.

Mie tänname sind helde Jummal, armas taewane Jäsa, et sinna omma armsa Poia käsko alla olled pannud, et temma meid käsko needmisest ja Jummalala wihhast pididi päästma; meie pallume sind süddamest, anna meile nüüd woimust feige pattude pääle, et meie neid wihkame, mahhajättame, ja pühha õige ello sees sinno ees ellame, sesamma sinno armsa Poia meie kalli õnnisteggia läbbi.

4. Kolme Kuninga Pääwal.

S feigewäggewam, helde ja armolinne Jummal; kes sinna need targad hommiko

maalt ühhe tähhe läbbi sinno Poia jure Pettema olled juhhatanud; sind pallume süddamest: anna meile armo, et meie omma õnnisteggia omma süddamesse otsime ja leiame, ja temma jure ellawa usso ja pühha elloga jame Jesusse Kristusse n. t. s.

5. Maria Puhhastamisē ehk Kūinla pāwal.

S Heigewāggowam, iggawenne Jummal, kes sinna waggale Simeonile olled tõeks teinud, mis sa pühha Waimo läbbi temmale ollid tootand, et temma ei piddand siit ilmast enne lahkuma, kui temma omma õnnisteggiat Jefust piddi näggema; sind pallume meie süddamest: anna ka meile õige usso läbbi Jefust näha, et meie tedda ka siin kurja ma ilma ette wõime tunnistada ja lita, n. t. s.

6. Maria Kulutamisē Pāwal.

Mie tänname sind, oh iggawenne Jummal, armas taewane Jēsa, et sinna rohkest armust meie waeste pattuste peäle olled hallastanud, ja omma Poia meie heaks lassnud innimesseks sündida; meie pallume sind heigest süddamest: walgusta ja te targaks pühha Waimo läbbi meie süddamed ja meled, et meie sinno armo õiete õppime tuudma, ja sinno Poia sündimisest, kannatamisest ja surmast kasso same, n. t. s.

7. Paasto Uial.

Mie tänname sind, armolinne, iggawenne Jummal, et sinna omma aino Poia peäle ei olle armo heitnud, waid tedda keikide innimeste heaks õiled surma sisse annud, et temma
keik

keik meie pattud piddi risti, pu peäle kandma ja ärrawoitma; meie pallume sind süddamest: puh-
hast meid keikist pattudest, et meie sin armoa
aiel sinno armu rikis ellame, ja nenda ka wima-
ti so au-riki same, sesamma sinno Poia, n. t. s.

8. Kristusse üllestousmissse Pühhal.

Mie tänname sind, helde ja armolinne Jum-
mal, et sinna omma Poia surma läbbi patto
ja surma käest olled woimust ärrawotnud, ja tedda
meie heaks kolmandamal päwal üllesärratanud,
et meie temma läbbi piddime õigeks ja waggaks
sama; anna nüüd meile armu, et meie sedda keigest
süddamest ussume, ja omma üllestousnud õnnis-
teggia auuks udes ellus ellame, n. t. s.

9. Kristusse Taewaminnemisse Pühhal.

Mie tänname sind, armolinne Jummal, meie
armas taewane Jäsa, et sinno targa nou
läbbi sinno armas Poeg meie käsüks taewa läi-
nud, ja meie eest ilka pallub; anna meile armu,
et meie nüüd ka, nenda kui meie kohhus on,
waimolikkul kombel übbe pühha ello ja himmoga
temmaga taewa lähhame, ja temma sanna kule-
me, n. t. s.

10. Mellipühhil.

Mie tänname sind, helde, iggawenne Jum-
mal, et sinna omma pühha Waimo keikile
usklikkudele olled tostanud; et temma neid keige
tõe sisse peab juhhatama; anna ka meile armu,
et meie pattudega pühha Waimo ei kurwasta,
waid et meie ommad süddamed temma honeks
anname, ja ilka temma sanna kuleme, n. t. s.

11. Kolm

II. Kolm-aino Jummal Pühhal.

Mie tänname sind, oh keigewäggeram igga-
wenne kolm-ainus Jummal, et sinna meid
olled lunnastanud, ja nou leidnud, kuis meie sin-
noga piddine ühte sama; meie pallume sind südda-
mest: sünnita meid uel's innimesseks pühha Wai-
mo läbbi, et meie üe süddamega ülle keige asjade
sind woime karta, armastada ja sinno peäle lota,
Jesusse Kristusse meie Issanda pärrest.

12. Neil Pühhapäiwil pärrest kolm-aino Jummal pühha.

Shelde Jummal! armas taewane Issa, sin-
na tunnistad ühhe kalli wandega, et sul ei
olle melehead pattuste innimeste hukkatussest ja
surmast, waid tahhad, et nemmad peawad pat-
tust pöörma, ja sinno mele pärrest ellama; sind
pallume meie keigest süddamest, wotta armust
kautada keik meie patto süüd, ja pääw päwalt
meie süddamed puhastada Jesusse Kristusse
meie kalli õnnisteggia pärrest.

13. Ristia Joannesse Päiwil.

Skeigewäggeram, helde ja armotinne Jum-
mal kes sinna pühha ristiat Joannest olled
lakkitanud, et temma pattust pöörmissse õppetusse
läbbi meie Issandale Jesussele piddi teed walmis-
tama, ja õnnistusse tundmist pattude andeks-
andmisses õppetama; sind pallume meie südda-
mest; lasse sinno armo walgust ja wägge paista
meile ja keikile, kes istwad pimmedusses ja surma
war-

warjus, ja sata meie jallad ehk süddame him-
mud rahho tee peäle, Jeesusse Kristusse n. t. s.

14. Maria Ratsma-minnemisse Päwal.

S Harmolinne, iggawenne ja helde taewane
Jessa, kes sinna pühha Waimo läbbi Eli-
sabetile olled teäda annud, et se õnnistud Abra-
ami seme Jeesus Kristus Mariast pididi ilma le sün-
dima; anna meile armo, ja te targaks meie südda-
med sinno armo walgusse ja wäe läbbi, et meie
ka sinno armsa Poia õiete õppime tundma, keige
patto wasto abbi ja armo temma kääst otsuma
ja sama, ja nenda sinno au ja õnnistusse riki
pärime sesamma sinno Poia Jeesusse n. t. s.

15. Mihkli Päwal.

S Feigewäggeram, armolinne Jummal,
kes sinna ommad pühhad Inglid sinno sure
nimme auuks ja kitusseks olled lonud, ja läkki-
tad neid ka nende tenistusseks, kes sedda igga-
west õnnistust peawad pärrima; anna meile ar-
mo, et meie neid süddamelikko pattustpõõrmisse
ja pühha elloga woiksime rõmustada, et meie
nenda woime sinno tahtmist tehha Ma peäl, kui
Inglid taewas; hoia ja kaitse meid armust püh-
ha Inglidega meie ello otsani, et meie pärrast
nendega sind iggawest woime kita ja tännada,
Jeesusse Kristusse n. t. s.

16. Jumjala Räsust.

S Feigewäggeram, pühha ja õige Jummal,
kes sinna keik pattud wägga wihtad, ja se-
pärrast omma Poia läkkitanud seie ilma sisse et
temma kurrati tööd ehk pattud pididi ärrarikkus-
ma, ja et kääso õigus meie sees pididi sündima;
meie

meie pallume sind juddamest: aita nüüd meid
wäesi rammotumaid, et meie pühha Waimo läb-
bi sinno käsko järrele kui waggad lapsed ellame,
ja pühha ja õige elloga sind tenime, Jeesusse n. t. s.

17. Pühhasi Kristi Usust.

Armas Jeesand, leigewäggewam Jummal,
kelle käest keik head ja täielikkud ainiid tulle-
wad, sa tead, et ükski ei woi ennesele ommast wäest
õiget usko anda, sepärrast pallume meie südda-
mest: anna omma pühha Waimo läbbi meile õiget
usko, et meie omma Jeesandat Jeesust biere õppime
tundma temma sanna ikka kuulma, ja nende kindla
lotusse läbbi temmaga ühte meie otsani jama, Je-
susse n. t. s.

18. Palwoest.

Shelde, armolinne ja tõsine Jummal, kes
sinna meid olled käsknud palluda, ja tootanud
keikide palwoed kuulda, kes omma patto hädda
tundwad, kahhetsewad ja sinno käest abbi otsiwad:
anna meile armo, et ka meie woime waimus ja tões-
sin palluda, ja nenda kurrati, patto ja ma- ilma
nõu andmisse peäle woimust sada, Jeesuse Kris-
tusse n. t. s.

19. Ristmissest.

S leigewäggewam Jummal, armas taewane
Jessa, kes sinna omma armsa Poia meile
lumastajaks olled annud, ja temma läbbi püh-
ha ristmisse ja uestsündimisse olled seadnud, et
meie piddime ommast patcuse lahti ja sinno riki
sam: anna meile nüüd armo, et meie omma
pattust süddant iggawawase kahhetsemisse ja pat-
tust pöörmisse läbbi ärra- upputame, ja leige
patto

Menda küssin minna ka sinnult
Pruut n. t. f.

Wahhetage nüüd abbiello sõrmüksed.

Uudke ka teine teisele kät.

Mis Jummal on ühte pannud, sedda oi pea
ükski innimenne lahbutama.

Sepärrast, et teie nüüd ennast abbiello sisse
annate, ja sedda Jummal ja innimeste ette tun-
nitate, ja teine teisele sõrmüksed ja kät ollete an-
nud, laulatan minna teid ühte, abbiello-rahwaaks:
Jummal se Josa, Jummal se Poia ja
Jummal se pühha Waimo nimmel, Amen.

Kuulge nüüd Jummal sannast, mis abbiello
on, ja kuida Jummal sedda on seadnud.

Menda ütles Jummal Jofand:

Se ep olle mitte hea, et innimenne ükski on,
ma tahhan temmale abbi tehha, mis temma koha-
hane on.

Siis lastis Jehowa Jummal raske unne se
innimesse peäle tulla, ja ta uinus maggama, ja
ta wöttis ühhe temma külje luist, ja panni se
kohha lihaga jälle kinni. Ja Jehowa Jummal
ehbitas se külge-lu, mis ta innimessest olli wõtnud,
naeseks, ja satis tedda Adama jure. Siis ütles
Adam: Se on nüüd lu minno laust, ja lihha min-
no lihbast, tedda peab mehhe naeseks hütama, sest
et ta mehhest on woetud; sepärrast jättab mees
omma issa ja omma emma mahha, ja hoiab
omma naese pose, ja nemmad peawad üks lihha
ollema.

Et teie ennast nüüd ollete Jummal nimmel
abbiello sisse annud, siis kuulge esmalt Jummal
sanna sest abbielust.

Nenda ütleb Pühha Paulus:

Naesed, kuulge omma meeste sanna, kui JSsanda sanna, sest mees on naese Pea, nenda kui Kristuske on koggodusse Pea, ja temma on omma ihho õnnisteggia. Agga nenda kui koggodus Kristusse melewalla al on, nenda ka naesed omma meeste melewalla al keige asjade sees.

Mehhed, armastage ommad naesed, nenda kui Kristuske on armastanud koggodust, ja on isseennast selle eest ärraannud, et Ta sedda piddi pühhitsema, ja on sedda puhtaks pesnud wee-pessemisse läbbi sanna sees, et ta sedda koggodust ennesele piddi seadma aulsaks, ühheks koggodusseks, kel ep olleks ühtegi wigga eggä kortsu, eggä muud seddasarnast, waid et ta piddi ollema pühha ja laitmatta; nenda peawad ka mehhed ommad naesed armastama, kui omma ennese ihhud. Kes omma naest armastab, se armastab isseennast; sest ükski ep olle ial omma ennese lihha wihtanud, waid temma toidab ja hoiab sedda, nenda kui ka JSsand sedda koggodust.

Teiseks.

Kuulge ka sedda risti, mis Jummal abbi ello peäle on pannud.

Nenda ütles Jummal naese wasto:

Ma tahhan sulle wägga paljo wallo sata, kui sa kaima peäl olled, walloga pead sa lapsi ilmaletoma, ja sinno himmo peab so mehhe järrele ollema, ja sesamma peab sinno ülle wallitsema.

Ja Mehhe wasto ütles Jummal:

Et sa olled kuulnud omma naese sanna, ja sõ-
nud

nud sest puust, mis ma sind käätsin ja ütlesin: sinna ei pea sest sõma: ärranetud on se Ma sinno pärrast, waewaga pead sa sest sõma keik omma ello aia; ja libbowitso ja ohhakaid peab ta sulle kääwatama, ja sinna pead wälja rohhud sõma: omma palle higgi sees pead sa leiba sõma, senni kui sa jälle mullaks saad, sest sest sammast olled sa woetud. Sest sinna olled põrm, ja pead jälle põrmuks sama.

Kolmandamaks.

(Kui teie omma abbiello Jummal tahtmisse järrele hakkate ja aiate) siis peab se teie rõõm olema, et teie teate ja usute, et teie abbiello on Jummal meele pärrast; sest nenda on kirjutud: Jummal loi se innimesse omma näo järrele, Jummal näo järrele loi Ta tedda: mehheks ja naeseks loi temma neid, ja Jummal õnnistas neid, ja Jummal ütles neile: tehke suggu ja teid sago paljo, ja täitke se Ma täis, ja saatke sedda ennest alla, ja wallitsege ülle kallade mis merres, ja ülle lindude mis taewa al, ja keik ülle ellajatte, mis Ma peäl liguwad. Ja Jummal wastas keigte se peäle, mis Ta olli reinud, ja wäsa, se olli wägga hea.

Sepärrast ütles ka kuningas Salomon: Kes ühhe hea naese saab, se saab hea asja, ja saab Issandalt õnnistust.

Pallugem.

Oh armolinne Issand Jummal! kes sa meest

ja naest olled lonud, ja abbiello seadnud, ja pealegi ihho souga onnistanud, ja se labbi sedda salaja asia ennetahhendanud, et sinno armas Poeg Jesus Kristus omma prudi, selle puhha risti kogodusse, peigmees pididi ollema: meie pallume sinno pohjatuma armo: arra lasse sedda abbiello mitte hukka ja nurja miina, waid puhhitse ja hoia sedda meie seas, ja anna sellesunnatsele abbiello rahwale armo, ihho ja hinge polest, et nemmad wottaksid sind karta ja armastada, ja sinno rahho sees uhhemelelissed olla, Jesusse Kristusse meie ISsanda labbi, Amen.

Jesa meie, kes sa olled taewas n. t. s.

Jehowa onnistago teid ja hoidko teid.

Jehowa lasko omma palle paista teie peale, ja olgo teile armo linne.

Jehowa tostko omma palle teie peale, ja andko teile rahho!

Se armolinne Jummal andko teile armo, et teie omma abbiello Jummal tahtmissse jarrele woiksite hakkada ja aiada, ja sedda onne, mis Jummal wagga abbiello rahwale on tootanud, sada. Jummal puhha Waim juhhatago teid õige tele, Amen.

Ristmisse Sannad.

Selle kolm-aino Jummal, Jummal se Issa/ Jummal se Poia/ ja Jummal se pühha Waimo nimmel/ Amen.

Mis peab lavse nimmi ollema?

Minne ärra sinna rojane waim, ja anna maad pühhale Waimule! N. N. Wotta pühha risti: täht omma otsa ja omma riina ette.

Uhheks meletullemisseks/

Et sind ristitakse Kristusse peäle, kes sinno heaks on risti lödud, ja et sinna keigest pead ossa sama, mis Kristus omma kannatamisse ja surma läbbi sinnule on saatnud; ja et sinna kannatlikko süd: damega keik risti surmani pead kandma, mis temma sinno peäle panneb.

Pallugem:

Oh keigewägawam, iggawenne Jummal, meie JSsanda Jesusse Kristusse Issa, minna huan sind appi se sin: natse sinno sullase N. N. (ünmardaja N. N.) pärrast, kes sinno ristmisse ande pallub, ja sinno iggawest armo, waimo: likko uesündimisse läbbi tahhab. Wöt: ta tedda wasto, JSsand, nenda kui sinna olled ütelnud: palluge/ siis peab

teile antama / otjige / siis peate teie
 leidma / kopputage / siis peab teie
 lahti tehtama. Sepärrast anna müüd
 sedda head sellele, kes pallub, ja te üks
 lahti sellele, kes kopputab, et temma se
 taewase pessemisse iggawest õnnistust
 woiks sada, ja sinno iggawest riki pärrid
 da, mis sinna armust olled tootanud,
 Jესusse Kristusse meie Jēsanda läbbi
 Amen.

Pallugem weel:

Oh keigewäggewam, iggawenne Jum
 mal, kes sinna wee-uyputusse läbbi om
 ma kange kohto pärrast sedda uslmatta
 ilma olled ärrauwritanud, ja sedda us
 likko Noa kahheksakesi omma sure armo
 pärrast hoidnud, ja sedda kangekaelast
 Barao keige temma wäega punnase
 merresse ärrauwputanud, ja omma Jē
 raeli rahwast kuiwalt läbbi saatnud, ja
 olled sega omma ristmisse pessemist, mis
 pärrast piddi tulles, enne tähhenda
 nud, ja omma armsa Poia meie Jēsanda
 Jესusse Kristusse ristmisse läbbi sedda
 Jordanit ja keik wet õnsaks ja rohkeks
 ärrapessemisefeks olled pühhitšenud ja
 seadnud. Meie pallume sefinnatse sinno
 Poia pärrast sinno pohjatuma armo
 hal

hallasta sefännatse omma sullase N. N. (ümmandaja N. N.) peäle, ja õnnista tedda õige usfoga waimus, et sefännatse õnsa wee läbbi temma sees woiks ärra-
 uppuda ja kadduda keik, mis temmale Adamast on sündinud, ja mis temma ka isse se peäle on teinud, et temma usk-
 matumatte arrust woiks ärralahkuda, pühha risti-kogodusse laewa sees kui-
 walt rahhul olla, ja iggal aial tulline waimus, rõmus lotusfes, sinno pühha
 nimme õiete tunda, karta ja armasta-
 da, et temma keige usklikkudega iggawest ello woib sada, kui sinna olled tootanud
 Jesusse Kristusse meie Isanda pär-
 rast.

Minna wañinun sind ärra, sinna ro-
 jane waim, Jummalala se Issa, ja se
 Poia, ja se pühha Waimo nimmel, et
 sinna ärralahhad sefännatsest Jesusse
 Kristusse sullasest, (ümmandajast) nim-
 mega N. Amen.

Kuulgem pühha Markusse pühha Ewangeliummi.

Ja nemmad töid lapsokessi Jesusse
 jure, et temma neisse pididi puutma;
 agga Jüngrid sõitlesid neid, kes neid
 temma jure töid. Agga kui Jesus sedda

näggi, sai temma meel wägga haigeš, ja ütles neile: Laske need lapsokessed minno jure tulla, ja ärge keelge neid mitte; sest nisugguste pärralt on Jummal riik. Edest minna ütlen teile: kes ial Jummal riiki wasto ei wotta kui lapsok, se ei sa mitte senna sisse. Ja temma wotis neid sülesse ja panni käed nende peäle, ja õnnistas neid.

Pallugem:

Jesaja meie, kes sa olled taewas n. t. s.

Se Isand hoidko sinno sissetullemist ja wäljammennemist nüüd ja igga west/ Amen.

N. Kas sinna wafinud ärra kurratit?

Jah minna wafinun tedda ärra.

Ja keik temma tööd ja teggo?

Jah.

Ja keik temma asjad ja kumbed?

Jah.

N. Kas sinna ussüd Jummal se Jesaja keigewäggewama taewa ja MaLoja sisse?

Jah minna ussun.

N. Kas sinna ussüd Jesusse Kristusse temma aino Poia meie Isanda sisse, kes on sadud pühast Waimust, ilmale todud neitsist Mariast, kannatanud Pontsiusse Pilatusse al, risti peäle poudud,

dud, sarnud ja mahhamaetud; alla läinud põrgo hauda, kolmandamal päeval jälle ülestõusnud surnust, üleslâinud taewa, istub Jummal omma keigewâggewama Jsa parremal kâel, seält temma tulleb kohhut moistma ellawatte ja surnutte peäle?

Jah minna ussun.

N. Kas sinna ussud pühha Waimo sisse, üht pühha risti: koggodust, pühha hade ossasamist, pattude andeks: andmist, lihha ülestõusmist, ja iggawest ello?

Jah minna ussun.

N. Kas sinna tahhad ristitud sada?

Jah Jummal nimmel.

N. Minna ristin sind Jummal se Jsa/ Jummal se Poia/ ja Jummal se pühha Waimo nimmel.

Se keigewâggewam Jummal, ja meie JEsanda JEsusse Kristusse Jsa, kes sind N. N. ueste sünnitanud wee ja pühha Waimo läbbi, ja sinnule keik pattud andeks annud, se kinnitago sind omma armoga iggawesseks elluks, Amen.

Jehowa õnnistago sind, ja hoidko sind;

Jehowa lasto omma palle paista
sinno peale, ja olgo sulle armo-
linne;

Jehowa tõstko omma palle sinno
peale, ja andko sulle rahho, A-
men.

Se armolinne Jummal andko armo,
et se lapsokenne woiks üleskaswada sure
Jummala mele parrast ja auuks, omma
wannematte rõnuks, ja omma ennese
hinge õnnistusseks.

Agga teie kes teie lapsse assemel kur-
rati roõd ja teggo, asjad ja kumbed ol-
lete ärrawaõnnud, tulletage omma mele,
mis teie ommas ristmisses Jummalale
ollate tootanud, ja mis meie Issand Je-
sus Kristus ütleb; kui teie ei põra üm-
ber, ja ei sa kui need lapsokessed, siis
ei sa teie mitte taewa-riki. Agga se
armolinne Jummal andko armo teile ja
selle lapsokessele Jesusse Kristusse
meie Issanda parrast,
Amen.

Jummala rahho olgo teiega, Amen,

Palwe Matmissē jures.

Mullast olled sinna lodud:

Mullaks pead sinna sama;

Mullast ärratab sind JEsus Kristus sinno

Önnisteggia jälle wiimsel päwal ülles.

Pallugem:

Sh! keigewäggewam ja armolinne iggawenne
 Zummal, kes sinna pattude pärrast innis
 messe peäle olled pannud, et temma peab surre-
 ma, kes sinna ka (et innimesfed ei piddand igga-
 weste surma sisse jama) omma aino sündinud
 Poega Jesust Kristust olled surma sisse annud,
 kennel ep olnud ühtegi patto, ja nenda omma
 Poia surma läbbi sedda önnē keikile usklikudele
 ja waggadele olled saatnud, et surm ei woi neile
 kahjo tehha. Põra nüüd omma Jsa palle om-
 ma waeste laste pole, ja anna meile sinno rohke
 armo, et meie siin ühhes kous olleme sinno kitus-
 seks ja auuks, ja et meie sesinnatse matmissē ju-
 res omma mele tulletame, et ka meie (kui sinna
 tahhad ja meid kutsud) peame surrema ja mul-
 laks sama, ja et meie öppime hästi moistma, et
 mei sesinnatse willetsa ello sees kindlat asset ei olle.
 Anna, oh armolinne Zummal, omma armo, et
 meie sedda takka nauame, mis iggawenne on,
 ja sesinnatse häddalisse ello sees nenda ellame sin-
 na pühha tahtmissē järrele, et meie sesinnatse
 meie wennaga (öega) wiimsel päwal üllestoufeme
 iggawessseks elluks, sinno armsa Poia Jesusse
 Kristusse meie Jsfanda pärrast,
 Amen.

Pallu,

Pallugem weel:

Jesä meie, kes sa olled taewas, n. t. s.

Jehowa õnnistago sind, ja
hoidko sind.

Jehowa lasko omma palle
paista sinno peäle, ja olgo
sulle armolinne.

Jehowa tõstko omma palle
sinno peäle, ja andko
sulle rahho,
Amen.

